

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Bátaszék Város Önkormányzata

2019-2023

Tartalomjegyzék

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
Bátaszék bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	32
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	42
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	46
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	50
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	53
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	55
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	56
1. A HEP IT részletei.....	56
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	60
3. Megvalósítás.....	65
4. Elfogadás módja és dátuma.....	70

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Bátaszék Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település ez irányú dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetésénél ezen irányok, és a dokumnetumban foglaltakat érvényesíti, betartja és betartatja. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja az érintett partnereit, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Bátaszék bemutatása

A város földrajzi elhelyezkedése és története

Bátaszék Tolna megye dél-keleti részén, a Sárközben helyezkedik el. Fontos közlekedési csomópont, mivel Szekszárd, Baja és Mohács felé vezető útirányok metszéspontjában található.

A település már a bronzkortól lakott hely volt. A vaskorban a kelta települések helyén alakultak az első római telephelyek. A Duna hajózhatóvá tett csatornáit, a buda-eszéki út megépítése a vidék kultúrájának rohamos fellendüléséhez vezetett. A rómaiak ittélét Bátaszéken a Rác-hegyen talált római sírok és a kövesdi malom melletti római épület alapjai bizonyítják.

A magyar államalapítás idején II. Géza király 1142-ben e helyen alapította meg az első magyarországi ciszterci apátságot, és nagy valószínűséggel Széknek nevezték a települést. A ciszterciek Cikádornak hívták monostorukat és a települést, majd 1420-tól, mikor az apátság a bencések tulajdonába került, újból a Szék elnevezést használták. A Bátaszék névalakkal 1535-ben találkozunk először, amikor is a cikádori vagy a széki apátság a bátai bencés apátság birtokába ment át. Bár jelentős szerepük volt a cisztercieknek a kolostor környékének lecsapolásában és a község dombjainak szőlővel való betelepítésében, Bátaszék legfontosabb vonzóereje a közlekedésben elfoglalt központi szerepből adódott. A vízi és szárazföldi utak fókuszában fekvő település a só szállítása, bor és marhakereskedelem révén hamar jelentős településsé, a környék központjává fejlődött. Szék a 15. század első felében újjáépülő mezővárossá lett, amely folyamatot nemcsak a település kereskedelmi tevékenység végzésére alkalmas fekvése segítette elő, hanem a széki konvent tevékenysége (= világi személyek számára történő szolgáltatás, szerződések írásba foglalása) is.

A másfél százados török uralom eredményeképpen mind a település, mind a lakosság szinte teljes mértékben elpusztult. Míg a középkorban a Sárköz 30 települést számlált, a 18. századot már csak

Alsónyék, Báta, Bátaszék, Decs, Őcsény és Sárpilis érte meg. A török kiűzése után a bátai apátságot Jány Jakab Ferdinánd olasz származású kapta meg, aki birtokai központjául Bátaszéket jelölte ki. Jány az 1710-es évek elején próbálta betelepíteni Bátaszék és a környező apátsági birtokok (Leperd, Dolina, Furkó, Kövesd és Lajvér) lakatlan vidékeit, előbb szerb-horváth, majd német telepesekkel. A német betelepülők 3 évig adómentességet kaptak. A település fejlődését az 1739-es nagy pestisjárvány sem tudta lassítani. A 18. század közepére Bátaszék ismét jelentős mezővárossá fejlődött. Lakossága meghaladta a 2000-et, a németek mellett jelentős magyar és szerb népesség is élt a városban. E korból valók Bátaszék legszebb műemlékei, az Orbán-, a Kálvária-, és a Mária Kápolnák, a teréziánumi épületek közül az 1770-es években épült kastély (a mai Városháza), a 18-19. század fordulóján készült számvevőség székháza (volt TSZ iroda). A lakosság mezőgazdasággal foglalkozott, de jelentős céhes iparral is számolhatunk a 18. század közepétől. Külön céhe volt Bátaszéken a fazekasoknak, ácsoknak, bádogosoknak, kőműveseknek, bognároknak, lakatosoknak, takácsoknak és a csizmadiáknak. A bátaszéki céhes múlt értékes emléke az 1848-ból származó céhzászló, amely ma az egyházművészeti kiállításon látható. A mezőváros fejlődését az is mutatja, hogy lakossága tovább nőtt. A 18. század végére a lélekszám 3000-re emelkedett, a 19-20. század fordulóján elérte a 7000-et. Az 1860-as évek közepén egy tűzvészben a település nagy része megsemmisült, ám az újjáépítés gyorsan megtörtént.

A fejlődés innen töretlen az I. világháborúig. A város távíróállomást kapott, majd megépült az első vasútvonal, a dombóvári, ezt követően Bátaszéket Szekszárddal kötötték össze, majd elkészült a pécsi, végül a bajai vonal és a Duna-híd. Bátaszék jelentős vasúti központtá vált. 1908-ban adták át a bajai hidat (Szikszay Gerő MÁV főmérnök tervezte), s ekkor készült a mai pályaudvar épülete is.

A századforduló legnagyobb eseménye az új neogótikus templom felépítése volt, melyet 1903-ban szenteltek föl. Hazánkban, de mondhatjuk, hogy Közép-Európában is kiemelkedő építészeti alkotást tervezett Hofhauser Antal budapesti műépítész-tanár. Befogadó képessége 5000 ember, tornya több, mint 80 méter magas. A toronysisakot 2013 tavaszán részben le kellett bontani, mivel a statikai szakvélemény szerint olyan mértékben károsodott a faszervezete gombásodás miatt, hogy a szerkezet veszélyt jelentett az épületre, valamint közvetlen környezetére. A templom orgonáját az egykor világhírű pécsi Angster-cég építette.

Az I. világháború, majd az ezt követő elcsatolások rázták meg mélyebben a bátaszéki társadalmat, ugyanis 1921-ben a helybeli szerb kisebbség egy-két család kivételével papostól-tanítóstól Jugoszláviába költözött. A két világháború közti konszolidált állapotokat újabb megpróbáltatások követték a II. világháború végén, melynek eredményeként Bátaszék lakossága nagyobb részben kicserélődött. Több ezer svábot telepítettek ki Németországba, helyükre bukovinai székelyek érkeztek Bátaszékre Józseffelva, Hadikfalva, Andrásfalva, Istensegítség helyiségekből, míg az ötödik magyar településről (Fogadjisten) nem jöttek, valamint felvidékieket telepítettek ide 16 helyiségből, legtöbben Udvardról, Nagysallóból, Szenczről és Negyedről érkeztek. Más településről is jöttek, és akadt egy-egy egyéni betelepülő is az ország különböző részeiről. Megtalálható Bátaszéken még egy etnikai népcsoport, ők az itt élő cigányok. Az 1800-as években érkeztek hozzánk Ukrajnából, Harkov és Szaratov városokból. Az Európában dúló polgárháborúk miatt menekültek Magyarországra, lovas szekerekkel. A Bora família volt az első letelepülő Bátaszéken, hat családból állt. A közösség vezetője a vajda volt, akinek a személyét nem választották, hanem az nyerte el a cigányság bizalmát, aki a legképzettebb, a legszélesebb látókörű volt, hozzá fordultak legszívesebben kéréssel, problémával. Az utolsó cigányvajda Bátaszéken Sárközi János volt. Az idetelepülő cigányok a lovári nyelvet beszélték és beszélnek ma is. A legtöbben vályogvetéssel foglalkoztak, de voltak üstfoltozó és fűrőkészítő mesterek is, és akadtak olyanok, akik mozgó

kovácsműhellyel járták a vidéket. A technika fejlődése nyomán ezek a mesterségek kihaltak, a kosárfonás az egyetlen, ami még itt-ott fellelhető.

Így él együtt ma is, ez a többféle gyökerű népesség, s építi Bátaszéket, mely 1995-ben visszakapta régi városi rangját.

(Forrás: www.bataszek.hu)

A város gazdasági élete

A város a rendszerváltás előtt a megye legiparosodottabb települései közé tartozott. Legnagyobb foglalkoztatói a MÁV, a téglagyár és a Búzakalász Mgtsz voltak, emellett számos ipari vállalat és szövetkezet működött itt. A gazdasági recesszió és a privatizáció számos gazdálkodó szervezetet csődbe juttatott, vagy a foglalkoztatási volumenben következett be visszaesés. Ma a legjelentősebb foglalkoztató az önkormányzat, az intézmények és a városba telepített száz férőhelyes öregek otthona.

Bátaszék jelenlegi ipari struktúrája összetett. A recessziós időszakot a több lábon álló vállalkozások élték túl. Két varroda, két fémfeldolgozó ipari vállalkozás, építőanyag ipar, élelmiszeripar képviselik az ipari húzóerőt. Ipari parkja nincs a településnek, de van elképzelés a fejlesztési tervekben a kialakítására.

Ma is jelentős foglalkoztató a mezőgazdaság. A termőterületek nagy része – mintegy 2/3-a, 3330 ha – a szántóföld. Emellett jelentős a szőlő-és gyümölcskultúra. A város a szekszárdi borvidék szélén fekszik. Helyi gyümölcs és borfeldolgozásra is alakultak kisüzemek, amelyek a munkaerő szükségletüket helyi lakosokból biztosítják.

Az állattenyésztési potenciál is jelentős. A város nyugati részén egy több száz férőhelyes sertéstelep működik magántulajdonban, illetve a várostól délre egy szövetkezet 100 férőhelyes szarvasmarhatelepet tart fenn. Az élelmiszer-feldolgozó ipar helyi reprezentánsa a baromfifeldolgozó üzem.

A településen két pénzügyi szolgáltató működik. Az OTP Bank Nyrt. Bátaszéki fiókja és a Hungária Takarékbank Bátaszéki fiókja.

A kereskedelmi ellátás a helyi lakosság számára kielégítő. Az utóbbi években Szekszárd Bátaszékhez közeli déli határában felépült bevásárlóközpontjai ugyan elvonnák a vásárlóerő egy részét, de több helyi kiskereskedelmi egység mellett a COOP-üzletek, egy SPAR, egy CBA áruház gondoskodik a lakosság mindennapi ellátásáról.

Bátaszéken hetente szombatonként működik piaci árusítás. A piacot az önkormányzat működteti a 100%-os önkormányzati tulajdonban lévő BÁT-KOM 2004 Kft. (7140 Bátaszék, Baross utca 1/A) által.

Az M6-os autópálya építése 2010 tavaszán fejeződött be. Az építkezést nagy érdeklődés kísérte, de a várva várt gazdasági fellendülés még mindig várat magára.

A város demográfiai helyzete

A város területe 64 km². Az országos tendenciához hasonlóan Bátaszék városát is a népesség fogyása jellemzi:

Lakónéesség

Év	Fő	Változás
2012	6 380	
2013	6 307	98,9%
2014	6 217	98,6%
2015	6 118	98,4%
2016	6 094	99,6%
2017	6 108	100,2%

Forrás: KSH, TeIR

A Magyarországon jellemző népességcsökkenő tendencia a rendszerváltást követő két évtizedben Bataszék városára is jellemző volt, de további jelentős csökkenés nem, inkább a népességszám stagnálása várható. Az utóbbi, közel két évtizedben a településen a születések száma rendre elmaradt a halálozásokétól, s a jellemzően negatív vándorlási különbözet is hozzájárult a lassú népességvesztéshez. A fenti táblázatból megállapítható, hogy a lakónéesség száma 2016. évig folyamatosan csökkent, viszont 2017. évre 0,6 %-os emelkedés némi bizakodásra ad okot.

A lenti táblázat mutatja, hogy az állandó népességben férfiak-nők aránya csaknem azonos két korosztály kivételével, ez pedig a 15-17 évesek és a 65 év felettek, ahol a nők száma jelentősen meghaladja a férfiak számát. A 65 év feletti állandó lakosok évről évre növekvő, míg a 0-14 éves korosztály lassan csökkenő vonulata figyelhető meg, amely még mindig a népesség folyamatos öregedésére hívja fel a figyelmet. Azonban összességében elmondható, hogy a település még mindig fiatalos népességszerkezetű, hiszen a 0-59 évesek száma ekkor 4.896, míg a 60 éven felüliek száma 1.785 volt. Ez utóbbi azonban a negyede az állandó lakosságnak.

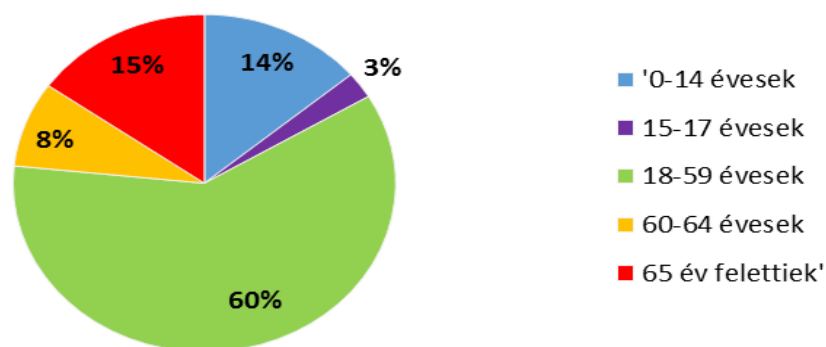
A település lakónépessége 2007-ben 6.626 fő, ez a szám 6.108 főre csökkent tíz év alatt. A férfi-nő arány 47,51-52,49 %. A 2007-es esztendőben 1.529 fő volt 65 év feletti lakosok száma, az öregedési index 134,1 % volt, míg 2017-re a 65 év feletti lakosság száma 1.251 főre csökkent, az öregedési index viszont 149,1 % volt. Ez annak tudható be, hogy a vizsgált időszak első évében a 0-14 éves korú lakosság száma 1.140 fő volt, mely 2017-re 839 főre csökkent.

Állandó népesség megoszlása kor és nem szerint

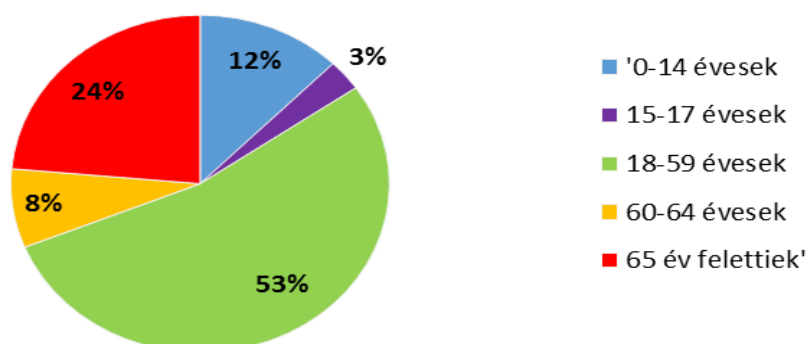
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	3 090	3 414	6 504	47,51%	52,49%
0-2 évesek			177	2,72%	
0-14 éves	429	423	852	6,60%	6,50%
15-17 éves	78	102	180	1,20%	1,57%
18-59 éves	1 861	1 826	3 687	28,61%	28,08%
60-64 éves	253	258	511	3,89%	3,97%
65 év feletti	469	805	1 274	7,21%	12,38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

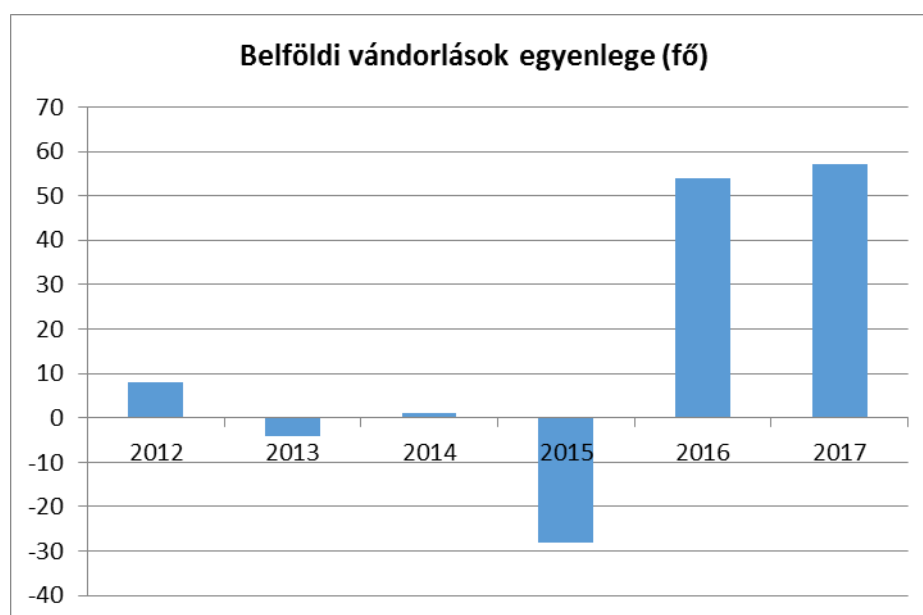
Öregési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2012	1 247	844	147,75%
2013	1 259	834	150,96%
2014	1 275	846	150,71%
2015	1 270	837	151,73%
2016	1 274	852	149,53%
2017	1 251	839	149,11%

2011-ben a 65 év feletti lakosság száma 1.233 fő volt, az öregedési index 147 %. A fenti vizsgált időszakban 2015-ben volt a legmagasabb az öregedési index, itt tapasztalhatjuk a legnagyobb különbséget a két korosztály között. A 65 év feletti állandó lakosok legmagasabb száma 2014-ben volt, míg a 0-14 éves korúak legalacsonyabb száma pedig 2015-ben. Az elmúlt hat évben az öregedési index nem csökkent 147,75 % alá.

Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma
2012	102	94	8	1,2
2013	109	113	-4	-0,6
2014	119	118	1	0,15
2015	115	143	-28	-4,3
2016	174	120	54	8,3
2017	190	133	57	n.a.

2008-ban 180 fő vándorolt településünkre és 246-an költöztek el Bátaszékről. Az egyenlege -66. 2017-ben 190-en érkeztek letelepedési céllal városunkba és 133-an költöztek el, mely adatok egyenlege 57. 2016. és 2017. évben már az egyenleg pozitív szám, ami azt mutatja, hogy többen települnek le a városban, mint ahányan elhagyják, és ez a változás 2017-ben is folytatódott.

Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2012	47	99	-52
2013	42	93	-51
2014	60	118	-58
2015	54	117	-63
2016	42	114	-72
2017	55	102	-47

Az élveszületések száma 47 volt 2008-ban és 55 2017-ben, a halálozások száma 99 volt a vizsgált időszak első évében és 102 az utolsó rendelkezésünkre álló adatot mutató esztendőben, 2017-ben. A természetes szaporodás tehát 52 fős fogyatkozást mutat 2012-ben és 47 fős csökkenést 2017-ben, mely megfelel az országos illetve kistérségi trendnek.

A népesség csökkenést még mindig a fiatalok elvándorlása okozza. A jól képzett fiatal munkaerő a környékre jellemzően nem tud elhelyezkedni. A 60 éven felüliek aránya a népességen belül meghaladja a 18 éven aluliak létszámát. E tendencia további erősödése a település további előregedéséhez vezethet. A fiatalok helyben tartása kiemelt feladat kell, hogy legyen mind a település, mint pedig az ország érdekében.

Értékeink, küldetésünk

Önkormányzatunk célja, hogy a város minden lakója számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű polgárok esélyegyenlőségét az élet különböző területein. A fenti célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítását szolgálja a jelen esélyegyenlőségi program összeállítása. A program tartalmazza a helyzetelemzést és az erre épülő cél és feladat-meghatározásokat, valamint azok megvalósításának ütemezését. Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Bátaszék Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel, az aktuális fenntartókkal (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A HEP Intézkedési terv célja

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az esélyegyenlőségi program intézkedési terve (a továbbiakban: HEP IT) tartalmazza. Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1. A PROGRAM KÉSZÍTÉSÉT ELŐÍRÓ JOGSZABÁLYI KÖRNYEZET RÖVID BEMUTATÁSA

A helyi esélyegyenlőségi program (továbbiakban: HEP) elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az Ebktv.-ben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2. AZ ESÉLYEGYENLŐSÉGI CÉLCSOPORTOKAT ÉRINTŐ HELYI SZABÁLYOZÁS

Bátaszéken nincs az esélyegyenlőségi célcsoportokat – mélyszegénységben élők és romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők – érintő helyi szabályozás. A területet érintőlegesen befolyásolja Bátaszék Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 2/2015.(II.27.) önk-i rendelete, a helyi gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2010.(II.01.) KT. rendelete, valamint a lakások és helyiségek bérletéről, valamint elidegenítésük szabályairól szóló 8/2017.(IV.28.) önk-i rendelete.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 KAPCSOLÓDÁS HELYI STRATÉGIAI ÉS TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATI DOKUMENTUMOKKAL, KONCEPCIÓKKAL, PROGRAMOKKAL

A város stratégiai dokumentumai

- a) Bátaszék Város Középtávú Közművelődési Konceptiója 2015-2020
- b) Gazdasági-cselekvési program 2015-2019
- c) Bátaszék és Környéke Önkormányzatai Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
- d) Bátaszék Város Településfejlesztési Konceptió
- e) Bátaszék Integrált Településfejlesztési Stratégia
- f) Településrendezési terv
  - f1) A helyi építési szabályzatról szóló 10/2004. (VII.1.) KTR. számú rendelete
  - f2) Településszerkezeti Terv

2.2 A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM TÉRSÉGI, TÁRSULÁSI KAPCSOLÓDÁSAINAK BEMUTATÁSA

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzat feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Az önkormányzat gesztorként a Mikrotérségi Óvoda és Bölcsőde Intézményfenntartó Társulás keretében a köznevelési feladatokat látja el, míg a Bátaszék és Környéke Önkormányzatainak Egészségügyi, Szociális és Gyermekegészségügyi Intézmény-fenntartó Társulása gyermekegészségügyi alapellátást biztosít, a még otthonukban élő idősek számára nyújtanak szolgáltatást: étkeztetést, nappali ellátást, házi segítségnyújtást. Az önkormányzat tagja a Szekszárd és Környéke Szociális Alapszolgáltatási és Szakosított Ellátási Társulásnak, valamint a Szekszárd és Környéke Szociális Alapellátási és Szakosított Ellátási Társulásnak.

2.3. A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT RENDELKEZÉSÉRE ÁLLÓ, AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG SZEMPONTJÁBÓL RELEVÁNS ADATOK, KUTATÁSOK ÁTTEKINTÉSE, ADATHIÁNYOK KIMUTATÁSA

A települési esélyegyenlőségi program az emberi erőforrások minisztere 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól alapján készült.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis valamint a népszámlálási adatok szolgálták alapul.

E mellett támaszkodtunk az önkormányzat és annak intézményeinek adatbázisára, továbbá a Helyi Esélyegyenlőségi Fórumon szerzett információkra és az elektronikus média Bátaszékkal foglalkozó oldalai is hasznos információkkal szolgáltak.

A települési önkormányzat nem gyűjtött és nem elemzett adatokat a romákkal, nőkkel és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban. Az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete viszonylag jól követhető, hiszen az önkormányzat és az intézményei között jó és szoros munkakapcsolat alakult az évek során.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nemcsak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012, www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenyseg_okok_1.1.pdf). A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fed teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás

finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

- A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.) célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása.
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről. A törvény meghatározza a megjelölt célok elérése érdekében a gyermekek alapvető jogait és e jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait.

3.1 NÉPESSÉG, JÖVEDELMI ÉS VAGYONI HELYZET

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Településünkön - a tapasztalataink szerint - a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

Településünk lakosai szerény, de egyelőre még elfogadható körülmények között élnek. Az elmúlt évtizedekben kialakított otthonok fenntartása azonban ma már egyre nehezebb. Ennek legfőbb oka a nagymértékű munkanélküliség. Az emberek többsége a korábban összegyűjtött megtakarításait feléli, újabb megtakarításokra nincs lehetőség. Sajnálatos módon a fiatalok nem tudnak segíteni az idős szülőknek, éppen ellenkezőleg, a szülők segítik ki a fiatalokat. Szomorú, hogy jelenleg a nyugdíj tűnik a legbiztosabb bevételi forrásnak.

A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat. Az viszont az idősebbek elmondásaiból kitűnik, hogy ők, ha szerény mértékben is, de takarékoskodnak, gondolván arra, hogy egy haláleset a gyerekeiket a tragédián túl, anyagi megterheléssel ne sújtsa.

A településen 2523 lakóingatlan található. A családok kevés kivétellel saját tulajdonú családi házban élnek. Sok olyan otthon van, ahol több generáció él együtt. A házak jövedelmi helyzetűtől, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak. A lakások kb. 85 %-a összkomfortos (villany, víz, gáz, telefon, kábeltelevízió, internet).

Több hektáros földterülettel több, helyi és nem helyi vállalkozó rendelkezik, ezeken a területeken mezőgazdasági tevékenység folyik.

3.2 FOGLALKOZTATOTTSÁG, MUNKAERŐ-PIACI INTEGRÁCIÓ

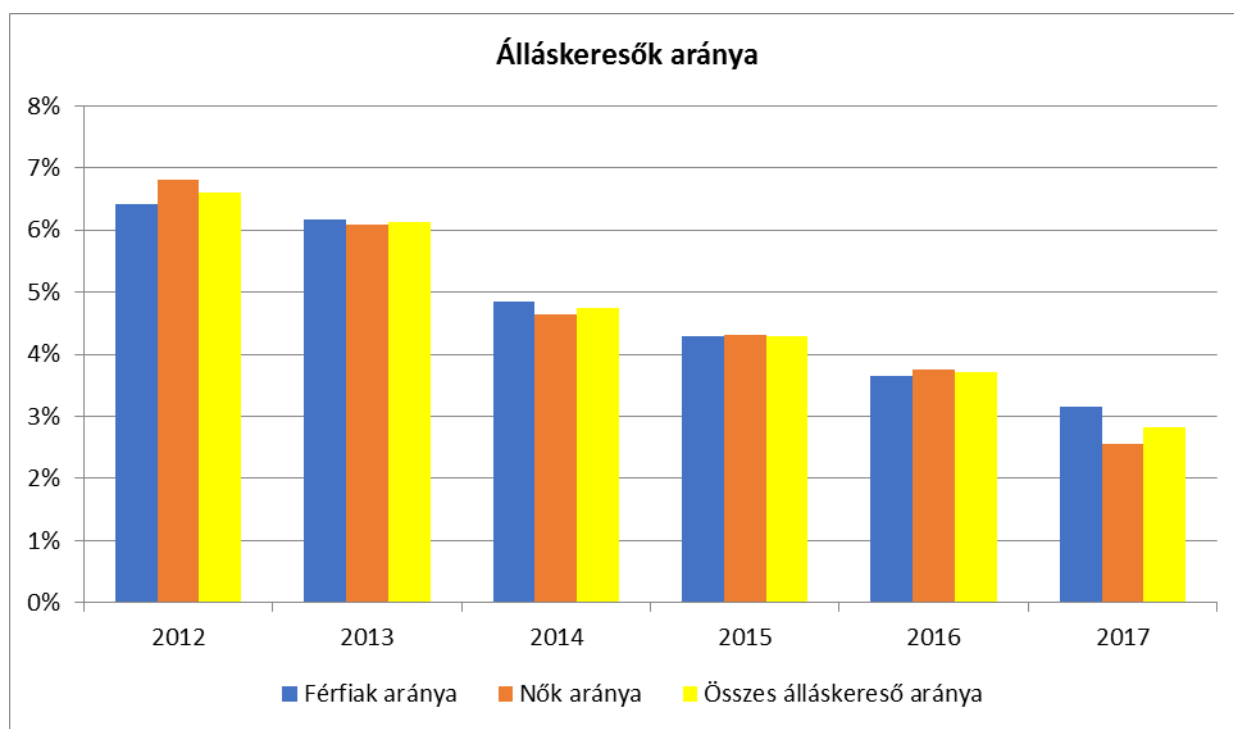
Dél-Dunántúl Magyarország gazdaságilag kevésbé fejlett, országos viszonylatban magasabb munkanélküliséggel és alacsonyabb foglalkoztatási és aktivitási aránnyal rendelkező régiója. A régió gazdasági élete a szolgáltatásokra és az ipari tevékenységre épül. A lakosság megközelítőleg 60%-a a szolgáltatói szférában dolgozott. A régió munkanélküliségi rátája 2010-ben 12,1%-os volt, ez 2018. III. negyedévére 4,4 %-ra csökkent.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi)		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	2305	2293	4 598	148	6,4%	156	6,8%	304	6,6%
2013	2 281	2 253	4 534	141	6,2%	137	6,1%	278	6,1%
2014	2 249	2 210	4 459	109	4,8%	103	4,6%	212	4,7%
2015	2 213	2 185	4 398	95	4,3%	94	4,3%	189	4,3%
2016	2 192	2 186	4 378	80	3,7%	82	3,8%	162	3,7%
2017	2 189	2 630	4 819	69	3,2%	67	2,5%	136	2,8%

Bátaszéken a 15-64 év közötti lakosság száma a 2008-2011 közti időszakban mintegy 3 %-kal csökkent, mely semmilyen területi összevetésben nem tekinthető kirívónak. Viszont a most vizsgált időszakban 5 %-os emelkedés figyelhető meg ugyanezen korosztály számában. A nyilvántartott álláskeresők száma szintén megegyezik az országos adatokkal: 2008-ról 2009-re meglehetősen magasnak mondható, ami a recesszióknak tudható be. A 2012-es adat még kiemelkedően magasnak mondható a 6,6 %-kal, de a 2017-es évben ez 2,8 %-ra csökkent. Férfiak és nők arányában szinte ugyanolyan változások figyelhetők meg.

Településünkön a 2008-as évben 284 fő szerepelt regisztrált álláskereső státuszban, számuk 2012-re emelkedést és csökkenést követően 304 főnél állt meg, és az időszak végére több mint felére csökkent. Most a 20 éves vagy annál fiatalabb regisztrált álláskeresők összes nyilvántartott munkanélkülieken belüli aránya a legalacsonyabb, de a hatéves ciklusban (2012-2017) folyamatosan emelkedett az arányszám. Míg korábban a viszonylag magas adat arra mutatott rá, hogy az alacsony életkorból eredő alacsony iskolázottság egyre erőteljesebben csökkentette az elhelyezkedési esélyeket, most a tapasztalat inkább az, hogy a fiatalok nem regisztráltatják magukat, otthon várakoznak szülői támogatást igénybe véve. A magasabb életkorokban az alacsonyabb képzettségi szintet valamelyest ellensúlyozza a növekvő munkatapasztalat. A 20-59 év közötti korosztályok arányának mértéke többnyire 10% feletti, a két fiatalabb korcsoport esetében a nem túl magas végzettségre valamint a tapasztalat hiányára vezethető vissza ez. Az 59 év feletti korcsoportnál drasztikus emelkedést láthatunk, míg 2012-ben a viszonyított arányszám 1 %, ez az adat 2017-re 17 %-ra emelkedett. Ez betudható annak, hogy az ismereteik nagyvalószínűséggel elavultak, talán egészségi állapotuk sem teszi őket keresetté a munkaerőpiacon.

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		304	278	212	189	162	137
20 év alatti	Fő	5	4	5	6	4	3
	%	1,6%	1,4%	2,5%	2,9%	2,5%	2,6%
20-24 év	Fő	43	46	27	21	24	21
	%	14,1%	16,5%	12,6%	11,0%	14,8%	15,0%
25-29 év	Fő	43	35	30	24	18	13
	%	14,2%	12,6%	13,9%	12,8%	10,9%	9,2%
30-34 év	Fő	41	31	25	23	15	12
	%	13,5%	11,2%	11,7%	12,1%	9,4%	9,2%
35-39 év	Fő	35	32	25	19	14	11
	%	11,4%	11,4%	11,8%	10,2%	8,5%	8,2%
40-44 év	Fő	31	27	19	22	16	12
	%	10,2%	9,9%	8,7%	11,9%	9,9%	8,8%
45-49 év	Fő	30	30	22	21	18	13
	%	9,8%	10,8%	10,3%	11,1%	10,9%	9,2%
50-54 év	Fő	39	29	27	16	15	11
	%	13,0%	10,5%	12,5%	8,2%	9,2%	8,4%
55-59 év	Fő	34	42	28	19	18	17
	%	11,2%	15,1%	13,2%	10,1%	11,2%	12,5%
59 év feletti	Fő	3	2	6	18	21	23
	%	1,0%	0,6%	2,6%	9,7%	12,6%	17,0%

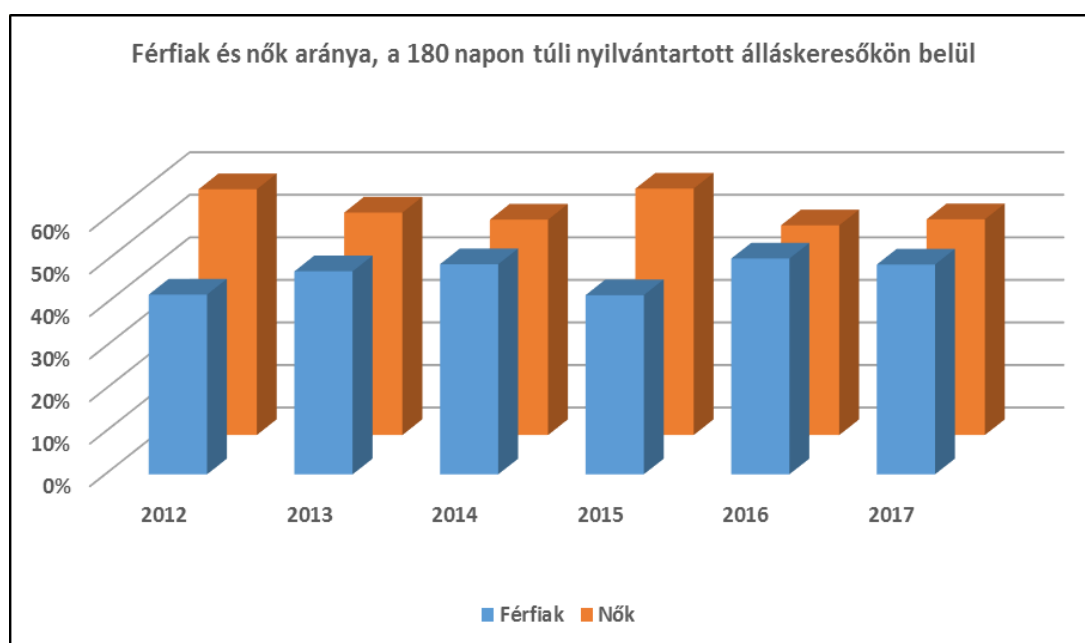
A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	21,65	68	93	161	42,2%	57,8%
2013	27,16	52	57	109	47,7%	52,3%
2014	22,06	40	41	81	49,4%	50,6%
2015	24,11	40	55	95	42,1%	57,9%
2016	26,71	36	35	71	50,7%	49,3%
2017	28,03	35	36	71	49,3%	50,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresőkön belül sajátos csoportot képeznek a 180 napnál régebben munkanélküliek: számuk a vizsgált időszak első négy évében meghaladja az összes regisztrált munkanélküli felét, majd 2011-ben a nyilvántartottak felét sem éri el. Ennek hátterében – feltételezhetően – a közmunkaprogramok hatékonysága áll, illetve talán az, hogy anyagi, pszichés tartalékaik kimerülésével könnyebben fogadnak el olyan állásokat, melyeket korábban nem vállaltak volna el, illetve kevésbé motiváltak a munkaügyi szervekkel való együttműködésben, így szem előtt tévesztik őket a nyilvántartással foglalkozó szervek. További érdekes adat, hogy a nők mindvégig magasabb arányban képviseltetik magukat a 180 napnál régebben állás nélkül lévők között, illetve az összes munkanélkülin belül is igen magas arányt képviselnek.

A munkanélküliek e speciális csoportjába tartozók valószínűleg alacsonyán iskolázottak, egészségi állapotuk, esetleges szenvedélybetegségük akadályozza a munkaerőpiacra való be- illetve visszajutásukat, szocializációjuk során a társadalom átlagemberétől meglehetősen eltérő motiváltság alakult ki a munka világával szemben, koruk sem teszi őket a munkaerőpiacon keresetté.

b) alacsony iskolai végzettségűek¹ foglalkoztatottsága

Egy településen az alap-, közép- esetleg felsőfokú oktatás léte és minősége nemcsak egy település, illetve térség gyermekeinek fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők, és az eszközellátottság tekintetében is. Adott település alap-, közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező népességének arányát mindez együttesen határozza meg, különösen akkor, amikor kiemelkedő tekintettel kell lenni a környező városok elszívó hatása által generált magas fiatalkori elvándorlásra. A népesség korösszetétele hasonló súllyal esik a latba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent.

¹Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést (ISCED 3) Ld. Ft. hátrányos helyzetű munkavállalói meghatározása

Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	5734	3056	2678	4940	2507	2433	794	13,8%	549	18%	245	9,1%
2011	5889	3123	2766	5110	2842	2268	779	13,2%				

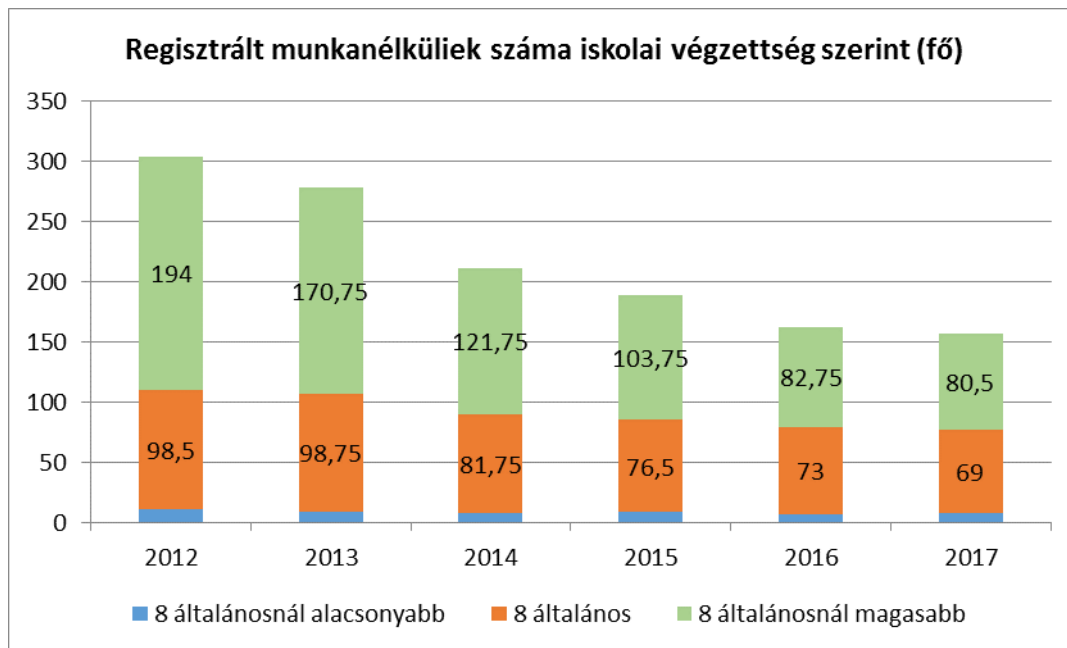
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Az alacsony iskolai végzettségű személyekre vonatkozóan csak a 2001. és 2011. évre állt módunkban adatokat beszerezni. A 15 éves vagy annál idősebb lakosság száma 2001-ben 5.734 fő, ez a szám 2011-re némiképp emelkedett, hiszen ebben az évben a korosztály 5.889 főből áll. A 2001-ben általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma 4.940 fő, vagyis a vizsgált korcsoport 86,15 %-a rendelkezett a kérdéses képzettségi szinttel. Az adott korosztály 53,29 %-a nő, 46,71 %-a férfi, tehát a nők felülreprezentáltak. A 15 éves és annál idősebb népesség közül legalább általános iskolai végzettséggel rendelkezők 50,75 %-át nők, 49,25 %-át férfiak teszik ki, vagyis a vizsgált korcsoporton belüli arányuktól elmaradó mértékben végzik el az általános iskolát a nők, viszont ennél sokkal jobb adatokat mutatnak fel a férfiak. Ennek tükrében a 15 év feletti népességen belül az általános iskolát el nem végzett személyek száma 794 fő, vagyis a vizsgált korosztály 13,8 %-a, akik közül 549 fő nő (18 %) és 245 fő (9,1 %) férfi. A 15 év feletti népesség általános iskolai végzettséggel nem rendelkező női tagjai csaknem két és félszerese, mint a hasonlóan alacsony végzettséggel rendelkező, ugyanezen korosztályhoz tartozó férfiak. A probléma hátterében vélhetően az iskolai tanulmányaikkal eleve nehezebben előrehaladó nők korai gyermekvállalása áll. Ők valószínűleg elsősorban az anyaszerepre szocializálódtak. A tanult vagy munkába járó nő kevésbé szerepel az általuk ismert szerepminták között.

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	304	11	3,7%	98	32,4%	194	63,9%
2013	278	8	3,1%	99	35,5%	171	61,4%
2014	212	8	3,8%	82	38,7%	122	57,6%
2015	189	8	4,5%	77	40,5%	104	55,0%
2016	162	6	4,0%	73	45,0%	83	51,0%
2017	136	8	5,5%	69	50,7%	81	59,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma 2008-ban 400 fő, akiknek 71 %-a nem rendelkezett általános iskolai végzettséggel, 3%-uk elvégezte a 8 általános iskolai osztályt, 26 %-uk pedig ennél magasabb végzettséggel is rendelkezett. A munkanélküliek száma 304 főre csökkent 2012-re, s ez a szám 2017-re tovább csökken. mintegy 45 %-kal. A vizsgált időszakban végig szinte változatlan volt a 8 általánost, annál kevesebbet illetve többet végzetek aránya.

Városunkban felnőttoktatás általános iskolai tanulmányok tekintetében nem működik.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munka világába való visszavezetés meghatározó módja a településen. Jelenlegi formája 2010-től került bevezetésre, és Bátaszéken az önkormányzat szervezésében valósul meg.

Az önkormányzatnál a 2014. december 1-je és 2015. február 28-a között két közfoglalkoztatási program keretében összesen 37 főt foglalkoztatott, illetve március 31-én 11 fő foglalkoztatása fejeződik be, akik parkgondozó, erdőművelő és kerti munkás képzésen vesznek részt. Ezt követően 2015. évben öt közfoglalkoztatási programot indítottunk, mely során összesen 130 főt foglalkoztattunk hosszabb-rövidebb ideig. Közülük 7 fő tekintetében tudtuk figyelembe venni, hogy szakképzettséggel rendelkeznek, 4 fő munkavezetőként dolgozott, míg a többieket segédmunkásként alkalmaztuk. Közös megegyezéssel – mivel máshol találtak munkát, és a munkaszerződésüket is bemutatták – 4 fő foglalkoztatása szűnt meg, igazolatlan mulasztás miatt szintén 4 fő szerződését szüntettük meg azonnali hatállyal. 2016. évben négy közfoglalkoztatási programot indítottunk, mely során összesen 80 főt foglalkoztattunk hosszabb-rövidebb ideig, ebből 12 fő képzéses programban vett részt. 2017-ben egy közfoglalkoztatási programot indítottunk, mely során összesen 30 főt foglalkoztattunk hosszabb-rövidebb ideig. Képzéses programban 2 fő vett részt, viszont a Szekszárd Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya több képzési programot indított, amelyekre közvetlenül ők szervezték az érintetteket, így abban való részvételről pontos információink nincs.

Mint látható, a legnagyobb létszámban 2015-ben foglalkoztattunk, kevés köztük a végzettséggel rendelkező, így többségében segédmunkásokat tudunk foglalkoztatni. Elmondható azonban, hogy városunkban az egyes programok feltöltése komoly szervezőmunkát igényel.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Bátaszék a térségben betöltött központi szerepének köszönhetően infrastrukturális ellátottságát tekintve nagyon jó helyzetben van, fontos közlekedési csomópont, korábban jelentős vasúti csomópont is volt.

A település mára már mind autópályán (M6), mind főútvonalon (56-os, 55-ös) és vasúton is könnyen megközelíthető. A három nagyobb város (Szekszárd, Baja, Mohács) közelsége miatt a városban nincs autóbusz-pályaudvar, de a menetrend szerint közlekedő buszjáratok száma magas, ez igazodik a tanrendhez, illetve a napszakokhoz, így a reggeli órákban, valamint a délutáni időszakban számuk igen magas. Biztosított a munkába járás feltétele is.

A városon belüli közlekedést a várost átszelő bicikliút és egy helyijárat könnyíti meg. Ez utóbbi megkönnyíti a város külső részeiből (Kövesd, Lajvér) az iskolába, a munkába járást, az orvoshoz jutást, a különböző szolgáltatások elérését.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A munkanélkülieken belül a következő speciális helyzetű vizsgált csoportot a pályakezdők alkotják. Városunkban a vizsgált hat év időszakában 2013-ben volt kiugró a létszámuk, azonban az időszak végére azért jelentős csökkenés tapasztalható. Csoportjuk azért is különös figyelmet érdemel, mivel a munka világába való beilleszkedés optimális idejét túllépve egyre nehezebben illeszkednek be a „dolgozó felnőttek” világába, illetve mivel napjainkra egyre jellemzőbb a „gyermekkor” kitolódása, egyre később és egyre kevesebb gyermeket vállalnak a szülők. Egy, a munkaerőpiacra későn belépő pályakezdő munkanélküli sokkal kevesebb jövedelmet termel egész élete során, így kevésbé hatékonyan kamatoztatja iskoláztatása költségeit, továbbá kevesebb jövedelméből kevesebb gyermeket tud vállalni, illetve kevésbé tud részt venni a fogyasztói társadalom életében.

Az érintett korosztály (18-29 év közöttiek) száma a vizsgált időszakban hullámzó adatot mutat, viszont megfigyelhető, hogy elenyésző köztük a pályakezdő álláskeresők száma (4,2-1,7 %), ami igencsak kedvező adat a 2009-2011. év közötti 33,8-25,2 %-hoz képest.

A pályakezdő fiatalok támogatása nemcsak a településünk érdeke, de nemzetgazdasági érdek is. Jelenleg a Szekszárdi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya gondozásában több képzési program „fut”, amelyhez támogatás, foglalkoztatási támogatás (bérköltség, bértámogatás) vehető igénybe, illetve a vállalkozóvá válás támogatásában továbbra is részt lehet venni.

Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	493	485	978	19	3,9%	22	4,5%	41	4,2%
2013	514	498	1 012	21	4,1%	16	3,2%	37	3,7%
2014	488	480	968	14	2,9%	11	2,3%	25	2,6%
2015	483	481	964	9	1,9%	11	2,3%	20	2,1%
2016	472	456	928	10	2,1%	4	0,9%	14	1,5%
2017	465	441	906	8	1,7%	7	1,6%	15	1,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A településen a közfoglalkoztatási programon túl egyéb foglalkoztatási program nincs, ez is jelentős központi forrásból valósul meg, melyhez minimális saját erőt kell az önkormányzatnak biztosítani.

A városban felnőttképzéssel foglalkozó oktatás csupán a II. Géza Gimnáziumban van, ahol érettségi bizonyítványt szerezhettek az érdeklődők, illetve a közeli megyeszékhely és Baja nyújt lehetőséget a tanulásra. Itt a képzési kínálat igazodik a munkaerő-piaci igényekhez. A támogatott képzésekben elsősorban regisztrált álláskeresők vehetnek részt.

g) mélyszegénységben élők és romák² települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A fentiekben már említett finanszírozási lehetőségek szabják meg, hogy hány személyt, milyen kondíciókkal tudunk bevonni az önkormányzat által szervezett közmunkaprogramokba, viszont arra vonatkozóan, hogy a város lakosságának hány százaléka él mélyszegénységben és hány a roma közülük, nincs adatunk.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érhető nyomon. A munkaerő-piacról történő kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, iskolai végzettséggel, valamint származással és életkorral összefüggő megkülönböztetés járulhat hozzá.

² Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és nyilvántartása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését).

Az önkormányzatnál az állásokra kiírt pályázatok, valamint azok elbírálása során hátrányos megkülönböztetésre nem került sor, és nincs tudomásunk arról, hogy a városban más foglalkoztatónál történt volna ilyen eset.

3.3 PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBENI SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK, AKTÍV KORÚAK ELLÁTÁSA, MUNKANÉLKÜLISÉGHEZ KAPCSOLÓDÓ TÁMOGATÁSOK

Az elmúlt időszakban az Szt. többszöri módosítása követte a változó gazdasági, társadalmi viszonyokat. A jogszabály alapján a szociálisan rászorult személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátások nyújthatók:

- pénzben: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás (korábban rendelkezésre álló támogatás, bérpótló juttatás), egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (korábban rendszeres szociális segély) – e két utóbbit a jogszabály aktív korúak ellátásaként nevesít –, ápolási díj, melyet a járási hivatal állapít meg; települési támogatás (melyet átruházott hatáskörben a szociális bizottság vagy a polgármester állapít meg);
- egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így pl. a lakhatáshoz kapcsolódó, rendkívüli települési támogatás
- természetbeni ellátás: közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság (járási hivatalhoz került a hatáskör), köztemetés.

Bátaszék Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 2/2015.(II.27.) önk-i rendelet összhangban van az Szt. előírásával.

2017-re minden munkanélküliekhez kapcsolódó pénzbeli ellátás a járási hivatalokhoz került. 2008-ról 2012-re 4.724 főről 4.598-re csökkent a 15-64 év közötti lakónépesség száma, a következő években folyamatosan csökkent, míg 2017-ben meghaladta a 2008-as adatot is, 4.819 főre emelkedett. Az álláskeresői segélyben részesülők száma 89 főről 104-re emelkedett 2008-ról 2011-re, míg 2012-ben 2 fő, 2017-ig 16 fő volt, ez utóbbi 0,3 %-a az aktív korú lakossághoz viszonyítva.

Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresői segélyben részesülők (fő)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	4 598	2	0,0%
2013	4 534	4	0,1%
2014	4 459	7	0,2%
2015	4 398	10	0,2%
2016	4 378	15	0,3%
2017	4 819	16	0,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma	Álláskeresési járadékra jogosultak	
	Fő	Fő	%
2012	304	34	11,1%
2013	278	30	10,7%
2014	212	25	11,8%
2015	189	22	11,9%
2016	162	21	13,3%
2017	136	19	14,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázat alapján az álláskeresési járadékra jogosultak száma 2012-ről 2017-re 34-ről 19-re csökkent, de ezzel párhuzamosan emelkedett az arányuk a regisztrált munkanélküliekhez képest: 11,1 %-ról 14,2 %-ra.

3.4 LAKHATÁS, LAKÁSHOZ JUTÁS, LAKHATÁSI SZEGREGÁCIÓ

Településünkön lakhatási szegregáció nem mutatható ki: a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés a település minden részén megoldott. A teljes jogú társadalmi tagságot akadályozó infrastrukturális körülmények egyik településrészén sem állnak fenn. Bátaszék városában 2008-ban 2.569 lakás volt, ez a szám minimálisan, 2.572-re emelkedett 2011-re.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai közt rögzíti a lakásgazdálkodást. A törvény előírja az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét.

a) bérlakás-állomány

A képviselő-testület a lakások, helyiségek bérletéről, valamint elidegenítésük szabályairól szóló 8/2017.(IV.28.) önkormányzati rendeletében foglaltak alapján az önkormányzati bérlakás gazdálkodás bonyolításával az önkormányzati tulajdonban álló BÁT-KOM 2004 Kft-t bízta meg.

Településünkön a bérlakás állomány 23, ez a vizsgált időszakban nem változott.

A bérlakásokat kétféle rendszerben lehet igénybe venni:

1. a költségelven bérbé adott lakások száma 15;
2. a piaci alapon történő bérbeadással hasznosított ingatlanok száma 8.

Mindkét lakáskategória esetén a lakás bérletére pályázat kerül kiírásra. Költségelven bérbe adható lakást olyan pályázónak lehet bérbe adni, aki a lakás fenntartási költségeit viselni tudja és a bérleti díj összege nem haladja meg a bérlő családja nettó összjövedelmének 15 %-át. Előnyben részesíthető az, aki egyedül neveli gyermekét, 3 vagy több gyermeket nevelő család. A kiutalásról ez esetben a pénzügyi és gazdasági bizottság dönt.

A piaci alapon bérbe vehető lakások esetén bérleti szerződés azzal köthető, aki előre, egy összegben a legtöbb hónapra kifizeti a bérleti díjat.

Lehetőség van szolgálati lakás kiutalására is, amikor az önkormányzat és az intézményei, a városban működő egyéb intézmények megfelelő szakember-ellátottságát kívánja megoldani a képviselő-testület. A bérbeadás az intézményvezető javaslatára történik és a foglalkoztatási jogviszony fennállásáig, ezzel is segítve a pályakezdő értelmiségiek helyben tartását.

Egyik bérlakás sem biztosít elégtelen lakhatási körülményeket.

b) szociális lakhatás

A település külső részében, Kövesden található az önkormányzat szükséglakása. Ez egy régi parasztház, ahol öt lakrész (szoba) került kialakításra. A lakások kiutalására a helyi lakásrendeletben foglaltaknak megfelelően átruházott hatáskörében a polgármester jogosult. A rendelet értelmében ez hat hónapra történhet, és csak abban az esetben, ha az igénylő által lakott és tulajdonában lévő lakás állapota – rajta kívülálló okból – életveszélyessé vált, illetve ha a lakásban való további tartózkodás az igénylő és családja életét közvetlenül veszélyezteti. A szükséglakást a polgármester – kiutalásonként maximum 6 hónapra – mindaddig kiutalhatja, amíg a kérelmező élethelyzete ezt indokolttá teszi.

A szükséglakások kialakítására 2005-ben került sor, és fontos tudni, hogy a bérlők személyében az évek során változás nem történik, halálukig a lakásban maradnak. A bérlők idős, egyedülálló személyek, akik helyzetükön önerejükből nem tudnak, és nem is akarnak változtatni, elégedettek a kialakult helyzettel. Az ingatlan villannyal ellátott, a gáz nem került bevezetésre, a fűtést a lakóknak saját maguknak kell megoldani. Vízet az udvaron elhelyezett csapból nyerhetnek, míg a WC is az udvaron található.

Szükséglakásra a tél közeledtével egyre nagyobb igény mutatkozik, szükség lenne ezek számának emelésére, viszont ez forráshiány miatt nem megoldható.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs tudomásunk arról, hogy a település ebbe a csoportba tartozó ingatlan lenne.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A településen hajléktalan személyről nincs tudomásunk, településszintű lakcíme három személynek van, de lakhatásuk megoldott. Az elégtelen lakhatási körülményű, veszélyeztetett lakhatási helyzetű ingatlanra vonatkozóan nincs nyilvántartásunk. .

e) lakhatást segítő támogatások

Az Szt. alapján lakásfenntartási támogatásban és adósságkezelési szolgáltatásban részesülnek a jogszabályi előírásoknak megfelelő kérelmezők. E területen fontos a családgondozók és szociális ügyintézők korrekt, hatékony együttműködése. A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma a vizsgált időszak elején, 2008-ban 104 fő volt, mely 2012-re a jogszabályi előírások változása következtében 237 főre nőtt. Az adósságkezelési támogatásban a településen nem került folyósításra. 2015-ben a korábbi lakhatási támogatási formák megszűntek, a lakásfenntartási támogatás települési lakhatási támogatásként él tovább. Az adósságcsökkentési támogatás 2016-ra megszűnt.

f) eladósodottság

A lakosság eladósodottságára vonatkozóan adatokkal nem rendelkezünk.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.5 TELEPEK, SZEGREGÁTUMOK HELYZETE

Településünkön szegregátum nem található.

3.6 EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

Az Eütv. előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A város lakói számára az egészségügyi alapellátás igénybevétele helyben biztosított egy központi helyen. A lakosság részére 4 felnőtt és 1 házi gyermekorvosi körzet áll rendelkezésre, a felnőtt fogászati rendelők száma 2, ahol a gyermekek részére is biztosított az ellátás az iskola fogászati rendelésen. Az iskola-egészségügyi ellátást a nevelési-oktatási intézményekben a házi gyermekorvos biztosítja, illetve az intézményekben a település dolgozó 3 védőnő egyike látja el a feladatokat. A településen két gyógyszertár található.

A szakellátást a 18 km-re fekvő megyeszékhelyen, Szekszárdon működő Tolna Megyei Önkormányzat Balassa János Kórháza látja el.

Bátaszéken a központi orvosi ügyelet társulási formában működik. A társulást a környező települések – Alsónána, Alsónyék, Bata, Mórág, Pörböly és Várdomb – alkotják. A hétközi ügyeletet a helyi háziorvosok biztosítják, míg a hétvégi ügyeletbe a társulásban részt vevő települések háziorvosai is besegítenek.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A kora gyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított.

Az önkormányzat képviselő-testülete 2009-ben felvállalta a méhnyakrák elleni védőoltás biztosítását, mely komoly érdeklődést váltott ki az érintett lakosság körében. A döntés értelmében a négykomponensű HPV-elleni védőoltás 2. és 3. oltásának költségét önkormányzati forrásból támogatja az adott évben 13. életévüket betöltött és Bátaszéken állandó lakóhellyel rendelkező leánygyermek számára, amennyiben a szülő az 1. oltás költségét vállalja. A programot az oltás nemzeti oltási programba kerüléséig folytatta.

2018-ban indított programot a képviselő-testület a bányahimlő és a rotavírus ellen. Rendeletben szabályozott feltételektől függően a második vagy pedig mindkét oltást önkormányzati támogatással tudja a kérelmező igénybe venni. A bányahimlő elleni védőoltást a 9 hónapos és 3 éves közötti gyermekek számára, míg a 6-24 hetes csecsemők számára a rotavírus elleni védőoltást természetbeni ellátásként kerül biztosításra. Bányahimlő esetén 2018-ban a 2015-ben született gyermekek kerültek beoltásra, 2019-ben tervezzük a 2016-ban születettek. A jelenlegi információk szerint a Kormány döntése alapján 2019. január 1-jétől felkerül az életkorhoz kötött, ingyenes védőoltások közé a nemzeti immunizációs programba. Az oltást 15 és 18 hónapos életkorban tervezik beadni, így a 2017-ben született gyermekek egy része kimarad ebből, akiknek oltására viszont 2020-ban kerülhet sor testületi döntésnek megfelelően.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A mozgásszervi betegségben szenvedők számára fizioterápiás kezeléseken való részvételre van lehetőség háziorvosi javaslat alapján.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés a Mikrotérségi Óvoda, Bölcsőde és Konyha konyháján megoldott. Az egészséges táplálkozást szem előtt tartva állítják össze az ételeket külön a bölcsődések, az óvodások, iskolások, illetve felnőttek részére.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A városban sportpálya, tornacsarnok és tanuszoda található Ezeket igény szerint a helyi lakosok is igénybe vehetik. A településen működik a Bátaszéki Sport Egyesület, amely nemcsak a focistáknak nyújt lehetőséget sportolásra korcsoportonként, hanem a kosárlabdát szeretők számára is megfelelő körülményeket biztosít a rendszeres sportolásra. Jelentős és a település hírnevét öregbíti az igen nagyszámú fiatal tömörítő karate szakosztály is, ahol a fiatal karatékák mind a hazai mind pedig a világbajnokságokon kiemelkedő eredményeket érnek el.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

2005-ben alakult meg a Gondozási Központ, amely nemcsak szociális, de gyermekjóléti és egészségügyi feladatokat is ellát. Az intézmény fenntartója a Bátaszék és Környéke Önkormányzatainak Egészségügyi, Szociális és Gyermekjóléti Intézmény-fenntartó Társulása, a gesztor szerepét városunk tölti be; működési köre az alábbi területekre terjed ki:

1. étkeztetés: Az ellátottak nagy része 65 életévüket betöltött idős emberek, akik rossz egészségi állapotuk miatt igénylik a szolgáltatást, amit napi egyszeri alkalommal – munkanapokon –, ebéd formájában biztosítanak. Az igénybevevők választhatnak, hogy helyben fogyasztják el az ételt (31 fő), vagy saját maguk viszik el, esetleg kérik a kiszállítását (95 fő). A tavalyi évben összesen 126-an vették igénybe a szolgáltatást. A szolgáltatás térítésköteles, az intézményi térítési díjat a hatályos szociális rendelet tartalmazza.
2. házi segítségnyújtás keretében a gondozónők gondoskodnak azokról a személyekről, akik
  - idős koruk miatt otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és nem gondoskodik róluk a hozzátartozó;
  - a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához;
  - igénylik a közreműködést az alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátásában, továbbá az önálló életvitel fenntartásában mind saját maguk, mind lakókörnyezetük higiéniai körülményeinek megtartásában.A településen 3 gondozónő látja el a feladatokat, akik egész évben biciklivel keresik fel az ellátottakat. A tavalyi évben 32-en vették igénybe az ellátást.
3. jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: A településen 51 készülék került kihelyezésre. A 24 órás ügyelet során biztosítani tudjuk, hogy a segélyhívás beérkezését követően a lehető legrövidebb időn belül, intézkedés történik a krízishelyzet megszüntetése érdekében.
4. nappali ellátás: Az intézmény rendelkezik pihenésre alkalmas helyiséggel, társalgóval, közlekedő helyiséggel, melegítő konyhával, ebédlővel, fürdőszobával és nemenkénti elkülönített illemhellyel, amelyek mozgáskorlátozottak számára is használhatóak, és felkészült, szakképzett gondozónők által nyújtott, egyénre szabott komplex gondozási terv alapján egészségügyi, fizikai, mentálhigiénés feladatokat látnak el. Mindezek mellett foglalkozásokat és szabadidős tevékenységeket szerveznek számukra. A szolgáltatást a tavalyi évben 49 fő vette igénybe, közülük 15 fő rendszeres bejár az intézménybe.
5. családsegítés és gyermekjóléti szolgálat keretében az alábbi feladatokat látják el a családgondozók:

A szociális segítő munka keretében biztosítjuk:

- a szociális, életvezetési, mentálhigiénés, jogi, pszichológiai tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, és igénylését,
- különböző pénzbeli támogatások és ellátások ügyintézését, mint pl. nyugdíj, családtámogatások, stb.
- kapcsolati problémák megoldásának segítését,
- a szociális segítő tevékenységet, a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, ami gondozási terv alapján folytatott többszöri találkozást és munkát jelent,
- tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, a lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a szenvedélybetegek, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- adományok gyűjtését és a rászorulókhöz eljuttatását.

A szolgálathoz 2017-ben 168 jelzés érkezett kiskorúakkal kapcsolatban, ami 71 gyermeket érintett, nagykorúakkal kapcsolatos jelzés 34 érkezett, ez 16 személyt jelentett. A legtöbb jelzés a közoktatási intézményektől érkezett és az igazolatlan hiányzásról szóltak.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A fentiekre adat nem áll rendelkezésünkre.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A fentiekre adat nem áll rendelkezésünkre.

3.7 KÖZÖSSÉGI VISZONYOK, HELYI KÖZÉLET BEMUTATÁSA

a) közösségi élet színterei, fórumai

Bátaszéken a helyi közösségi élet központja a Keresztély Gyula Városi Könyvtár és 2016-ban végrehajtott átszervezést követően a Bátaszékért Marketing NKft. által működtetett Petőfi Sándor Művelődési Ház. Az intézményekben végzett közművelődési tevékenység a helyi társadalom kulturális szükségletei, önművelő, önképző, amatőr művészeti ambícióinak, társas kapcsolatigényének, közeleti, közösségi, szórakozási lehetőségeinek felismerését, szervező segítségének biztosítását, szakmai szolgálatát jelenti – egy gazdaságilag egyre nehezebb világban.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Bátaszék városában élő német és a roma nemzetiség érdekeit is nemzetiségi önkormányzatok biztosítják. Mindkét nemzetiségi önkormányzat tevékenységének fő célja, hogy hagyományait, kulturális örökségüket ápolva a település életében aktívan részt vegyenek. A nemzetiségi önkormányzatok és a települési önkormányzat szorosan együttműködnek.

A 2001. évi népszámlálás során településünkön 134-en vallották magukat cigánynak, míg német származásukat 546-an vállalták. 1 fő görög, 6 horvát, 3 szerb, 3 szlovák és 4 ukrán nemzetiségű személy is élt ekkor városunkban. A 2011. évi népszámlálás során településünkön 126-an vallották magukat cigánynak, míg német származásukat 443-an vállalták. 5 horvát, 8 szerb, 9 szlovák és 5 kínai nemzetiségű személy is élt ekkor városunkban.

A nemzetiségek jól megélik egymás mellett, hiszen egymás rendezvényeit is szívesen látogatják, így etnikai ellentétből adódó konfliktus nem volt a városban.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A Gondozási Központ egész évben gyűjti a különböző adományokat. Ruhákat minden munkanapon fogadnak, de bútor és más háztartási cikk felajánlás is érkezett a tavalyi évben.

2012 decemberében első alkalommal és 2018-ig minden évben áruházi gyűjtést szerveztek a helyi boltokban (CBA, SPAR, COOP). A lebonyolításában nagy segítséget jelentett a helyi gimnázium tanulói által végzett közérdekű munka. A gyűjtésből nagy mennyiségű tartós élelmiszer és édesség gyűlt össze, amit a boltban vásárlók adományoztak.

Karácsony előtt személyre szabottan állítottak össze az élelmiszer csomagokat a rászoruló idős emberek és kis gyermekes családok részére. A lisztből és a cukorból tartalékolni is tudtak, amit az idei évben, húsvétkor osztottak szét a családok között.

3.8 A ROMA NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT CÉLCSOPORTOKKAL KAPCSOLATOS ESÉLYEGYENLŐSÉGI TEVÉKENYSÉGE, PARTNERSÉGE A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATTAL

A települési önkormányzat minden tekintetben segíti a nemzetiségi önkormányzatok tevékenységét. Bátaszék Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata több éven keresztül pályázatot írt ki roma származású, 70 évet betöltött egyedülállóknak számára tűzifa elnyerése érdekében. Ezzel 10 személy támogatását oldotta meg a nemzetiségi önkormányzat az év első hónapjában. Egyszeri anyagi támogatást biztosított továbbá a jó tanuló, roma származású általános iskolás diákok számára is, akiknek év végén a tanulmányi átlaga 4,00 fölött volt. Pályázati támogatással nyaranta a Balaton mellett táborot szervez az érintett gyermekek számára.

3.9 KÖVETKEZTETÉSEK: PROBLÉMÁK BEAZONOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK MEGHATÁROZÁSA.

Fontos, hogy a mélyszegénységben élőkéről pontos adatokkal rendelkezünk, ezért szükséges a megbízható, pontos adatbázis felfektetése. Ebben mind az önkormányzatnak, mind a családsegítőknek szerepet kell vállalni. A mélyszegénységben élők között olyan „nyilvántartás” felfektetése szükséges, ahol megjelenik a gyermekek létszáma. Nagyon fontos a Gondozási Központ, a bölcsőde, az óvoda, az általános-, és középiskola, valamint az önkormányzat összehangolt munkája. Az imént említett intézmények közötti párbeszédet a jelzőrendszer kiépítése teremtené meg. Természetesen ez ma is működik, azonban létre kell hozni azt a rendszeres fórumot, ahol ezen intézmények vezetői találkoznak és a mélyszegénységben élők helyzetének javításán fáradoznak.

A romákkal kapcsolatos adatbázisunk hiányos, azonban annak pontosítása számos jogszabályba ütközik, ezért itt a becsült adatokra tudunk támaszkodni.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A mélyszegénységben élőkkel és romákkal kapcsolatban csak becsült adatokkal rendelkezik a település	Átfogó felmérések készítése, elemzése, ezekre épülő fejlesztési irányvonalak meghatározása, prevenciós programok szervezése
A szegénység megelőzése, hatásának mérséklése	Helyi foglalkoztatási eszközök alkalmazása, közfoglalkoztatás bővítése
Hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése	Szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése
A munkanélküliek számára nagy hátrányt jelent az alacsony iskolai végzettség, valamint a digitális írástudás hiánya	A felnőttképzési intézményekkel, a munkaügyi központtal együttműködve képzési terv kidolgozása, informatikai tanfolyamok szervezése
A lakosság egészségügyi állapotáról nincs átfogó tanulmány	Az egészségi állapot felmérése, szűrőprogramok szervezése, egészségtudatos életmód kialakítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V.31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

Már a gyermek születése és talán fogantatása pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba érkezik, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban, avagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége, az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja. Az utóbbi években született szociális vonatkozású jogszabályokban megvalósult a jogalkotó azon törekvése, hogy az irányelveknek megfelelő, az egyenlő esélyeket biztosító jogszabályok szülessenek.

4.1. A GYERMEKEK HELYZETÉNEK ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI (PL. GYERMEKEK SZÁMA, ARÁNYA, ÉLETKORI MEGOSZLÁSA, DEMOGRÁFIAI TRENDEK STB.)

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. Jellemzője még, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. Ez a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

A településre az elmúlt időszakban a lassú népesség csökkenés a jellemző. Ezt igazolja a születések számának csökkenése is. A népesség csökkenést a fiatalok elvándorlása okozza. A jól képzett fiatal munkaerő a környékre jellemzően nem tud elhelyezkedni. A 60 éven felüliek aránya a népességen belül meghaladja a 18 éven aluliak létszámát. E tendencia további erősödése a település elöregedéséhez vezethet. A fiatalok helyben tartása kiemelt feladat kell, hogy legyen mind a település, mint pedig az ország érdekében.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én
2012	24	291
2013	33	136
2014	34	207
2015	34	265
2016	24	86
2017	28	104

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bátaszéken a védelembe vett kiskorúak száma 2008-ban 39 volt, mely adat a 2012-es évre 24 főre csökkent, majd 2015-re 34-re emelkedett, míg 2016-ban ismét 24 volt.

A 2017-es év folyamán 28 gyermek (védelembe vett) esetében kapott a családsegítő feladatokat a központ által kialakított gondozási-nevelési tervben. A védelembe vett gyermekek 17 családból kerültek ki. Összesen 8 gyermek lett újként védelembe véve. Ebből 4 gyermek iskolai igazolatlan hiányzás miatt, 1 gyermek óvodai hiányzás miatt. Két kiskorú bántalmazás gyanúja miatt lett kiemelve a családból, de mivel nem bizonyosodott be a bántalmazás ténye, ezért a gyermekeket visszahelyezték a családba. A védelembe vétel fenntartása mellett élhetnek a gyermekek saját családjukban. Egy gyermeknél a szülők életvitele, a gyermeket veszélyeztető elhanyagoló szülői magatartás miatt került sor a hatósági intézkedésre. Ebben az évben 7 gyermek védelembe vétele szűnt meg, ők 3 családból kerültek ki. A védelembe vétel megszűnésének az okai: 2 gyermek esetében családba fogadás történt, 1 gyermek esetében a család más településre költözött. 4 gyermeknél a szociális segítő tevékenységgel sikerült a fennálló problémákat megoldani, ezért megszüntetésre került a hatósági intézkedés.

Ideiglenes elhelyezés és nevelésbe vétel 2017-es évben nem történt.

2017 decemberében Bátaszéken a hátrányos helyzetű gyermekek száma 81 gyermek volt, a halmozottan hátrányos helyzetű pedig 21 fő.

Összességében elmondható, hogy jellemzően a sok problémás családok kerülnek a látókörbe (anyagi, életvezetési, szenvedély - és/vagy pszichiátriai beteg szülő, konfliktusokkal terhelt kapcsolatok, gyermeknevelési problémák, iskolakerülés, magatartási problémák, iskolai teljesítménnyel összefüggő problémák, közösségbe való beilleszkedési nehézség). Szinte minden esetben nagyon komplex problémákkal találkozik a családgondozó.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A Gyvt. szabályozza a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre** jogosultság megállapításának szabályait. Azok, akik számára a város jegyzője az ellátást megállapítja célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- a gyermekétkeztetési kedvezményre,
- pénzbeli támogatásra,
- valamint a külön jogszabályban meghatározott kedvezmények igénybevételére.

A város jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) 2017. augusztus 1-jén fennállt, augusztus hónapjában

b) 2017. november 1-jén fennállt, november hónapjában

természetbeni támogatást jár, mely fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tanszer vásárlására használható fel Erzsébet-utalvány formájában. A Gyvt. 2017. január 1-jén hatályba lépett módosításával a támogatás összege 2017. évtől emelésre és differenciálásra került. A differenciálás alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult és egyben hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára emelt összegű támogatás, míg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek számára alapösszegű támogatás kerül biztosításra. Az emelt összegű támogatás 6.500 Ft/gyermek, az alapösszegű támogatás 6.000 Ft/gyermek értékben került megállapításra.

Ez augusztus hónapban 206 főt jelentett összesen. Ebből alapösszegű támogatásban 105 fő, emelt összegű támogatásban 101 fő részesült. Alapösszegű kifizetett támogatás összege 630.000 Ft, emelt összegű támogatás összege 656.500 Ft volt. Ezt 17 nagykorú és 189 kiskorú személy kapta.

Novemberben 202 fő kapott támogatást. Ebből alapösszegű támogatásban 105 fő, emelt összegű támogatásban 97 fő részesült. Alapösszegű kifizetett támogatás összege 630.000 Ft, emelt összegű támogatás összege 630.500 Ft volt. Ezt 15 nagykorú és 187 kiskorú személy kapta.

**Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben
részesítettek évi átlagos száma**

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2012	388
2013	347
2014	310
2015	253
2016	229
2017	208

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A fenti táblázatban megfigyelhető, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma csökkenő tendenciát mutat.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A képviselő-testület még 2010. január 26-i ülésén fogadta el a jelenleg hatályos helyi gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2010.(II.10.) KT rendeletét, melyben a korábbi évekkal ellentétben egységes rendeletben szabályozza a különböző személyes gondoskodási formákat, valamint az egyes pénzbeli támogatásokat. A hatáskör a polgármester és a szociális bizottság között oszlik meg. 2018. évben iskolakezdési támogatásban 19 fő, zeneiskolai támogatásban 13 fő, újszülött támogatásban 41 fő részesült a rendelet alapján. A szociális rendeletünkben foglaltak szerinti települési lakhatási támogatást 141 fő, a települési támogatást méltányosságból gyógyszerkiadásra 156 fő, eseti gyógyszer-támogatást 16 fő részére került megállapításra, míg pénzbeli rendkívüli települési támogatás 154 fő részére. Évi kétszeri alkalommal kerül rendkívüli települési támogatás természetben tűzifa és brikett megállapításra, ez 55 főt érintett, míg a tűzifa pénzben 34 főt. Két köztemetés volt az elmúlt évben. Azoknak az ingatlan tulajdonosoknak, akik nem részesültek a Kormány által biztosított téli rezsicsökkentésből, azok számára a képviselő-testület az ősz folyamán egyszeri támogatásként a 12.000 Ft-ot kifizette, ez 300 ingatlant érintett. Az önkormányzat által szervezett védőoltási programról fentebb olvasható. Az önkormányzat a támogatásokra a költségvetésében közel 25 millió forintot különített el.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A Mikrotérségi Óvoda, Bölcsőde és Konyha intézményében működik a konyha (helyileg továbbra is az általános iskolában), amely az általános iskola, a gimnázium és az óvoda mellett a bölcsődében étkező gyermekek speciális igényeinek megfelelő étkeztetését is megoldja.

Ingyenesen kell biztosítani a bölcsődei ellátásban vagy az óvodai nevelésben részesülő gyermek számára az intézményi gyermekétkeztést, ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- tartósan beteg vagy fogyatékos; vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek;
- nevelésbe vettek,
- továbbá azok számára is, akik olyan családban élnek, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíj járulékkal csökkentett összegének 130 %-át, mely 2017-ben 110 225 Ft volt.

Ingyenesen kell biztosítani továbbá azon tanulók számára, akik az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban vesznek részt, és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek vagy nevelésbe vettek.

Kedvezményes (50 %-os) étkezésben az az 1-8. évfolyamon és azon felüli évfolyamon tanuló gyermek részesül, aki három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermek, vagy tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek és nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

bölcsődei ingyenes étkezés:	20 fő,
óvodai ingyenes étkezés:	230 fő,
általános iskolai ingyenes étkezés:	135 fő,
általános iskola kedvezményes étkeztetés:	113 fő,

középiskolában ingyenes étkezés: 7 fő,

középiskolai kedvezményes étkezés: 58 fő.

(a középiskolások = II. Géza Gimnázium tanulói)

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Bátaszék városában magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincs.

4.2 SZEGREGÁLT, TELEPSZERŰ LAKÓKÖRNYEZETBEN ÉLŐ GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Településünkön szegregált lakókönyezet nem található.

4.3 A HÁTRÁNYOS, ILLETVE HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ, VALAMINT FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ GYERMEKEK SZOLGÁLTATÁSOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉSE

A jogszabályi háttér figyelembevételével tudatosan történik a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek folyamatos felmérése településünkön, ebben az intézmények és a polgármesteri hivatal munkatársai szorosan együttműködnek. Speciális szakemberek (utazó gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus,) rendelkezésre állnak az intézményekben.

Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet kell fordítani minden infrastrukturális és szakmai fejlesztés támogatása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére a beruházásban, fejlesztésben érintett településen, illetve adott esetben a fenntartói, kistérségi, mikrotérségi, stb. társulásban, annak intézményeiben.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	3	130
2013	4	94
2014	4	97
2015	4	96
2016	4	94
2017	4	103

A 2008-tól 2012-ig terjedő időszakban a védőnői álláshelyek száma változatlanul 3 volt, 2013-ben ez 4 főre változott.. Az egy védőnő által ellátott gyermekek száma azonban csökkenést mutat – ez egyaránt megfelel az országos és kistérségi demográfiai trendnek. A 2012-as adat 130 gyermek, 2016-ra viszont 94 gyermek jut egy védőnőre, 2017-ben viszont már ismét meghaladja a 100 gyermeket. Ez azonban nem a védőnői munka csökkenését jelenti – hiszen több gyermek születik nem optimális körülményeket nyújtó családban, illetve egyre több környezeti ártalmat kell minden 0-6 éves gyermek életében kiküszöbölni.

Bátaszéken a védőnői ellátás folyamatos, jó szakmai színvonalon történik.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A házi gyermekorvoshoz való hozzáférés megoldott, jó színvonalú. Gyermek szakorvosi ellátás a megyeszékhelyen Szekszárdon az egészségügyi intézményeken keresztül érhető el. Bátaszéken jó az együttműködés az egészségügyi intézmények illetve a szociális hálózat között.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Ezen korosztály speciális igényei az egészségügyi, az oktatási és a szociális-gyermekjóléti rendszeren keresztül kerülnek kielégítésre. Ehhez ezen társadalmi alrendszerek szoros együttműködése szükséges, hiszen az esetek többségében komplex, több területre benyúló problémahalmazzal állunk szemben.

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti alapellátás, mint kötelezően nyújtandó szolgáltatás, településünkön hozzáférhető a bölcsődék és családi napközis rendszerén keresztül. Bátaszéken családi napközi nem működik.

Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)
2012	391	10	250	1	217
2013	376	10	250	1	215
2014	390	10	250	1	186
2015	385	9	225	1	195
2016	378	9	225	1	182
2017	413	9	225	1	225

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A településen egy bölcsőde működik. Az ide beíratott gyermekek összlétszáma a vizsgált időszakban állandónak mondható, hiszen 2008-ban 13 gyermek járt bölcsődébe, míg 2011-ben 14. Mivel a gazdasági helyzet az anyák minél korábbi munkába való visszatérését ösztönzi, ezért 2017. szeptember 1-jétől a férőhelyszám 24 főre bővült, az egy csoport helyett már két csoportban várják a kisgyermeket. 2017-ben a beírt gyermeklétszám 37 fő volt, a tényleges napi ellátást igénybevevők száma átlagban 11 fő volt, ingyenesen 19 fő érkezett, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 5 fő részesült, és a beírt gyermekek közül 3 fő 3 vagy több gyermekes családból származott.

Szeptembertől a két csoporthoz igazodva 4 kisgyermeknevelő és 1 dajka-takarító látja el a napi feladatokat.

Az óvodai gyermekcsoportok száma 2011-re 9-ről 10 csoportra emelkedett, majd 2015-ben ismét 9 csoportra csökkent. Az emeléssel egy DDOP-s pályázatban vállalt kötelezettségünknek tettünk eleget. A férőhelyek száma 250 volt a vizsgált időszak elején, annak végére 225-re csökkent, mely a csoportszám csökkenésnek tudható be. Az óvodába beírt gyermekek száma lényegesen változott az évek során, hiszen amíg 2012-ben 217 fő volt, addig 2014-re 186 főre csökkent lett, majd 2015-ben 195, 2016-ban 182 és 2017-ben 225 főben realizálódott.

e) gyermekvédelem

Önkormányzat társulás útján nyújt gyermekjóléti szolgáltatást, a feladatot a Gondozási Központ látja el, így a jogszabályban előírt gyermekvédelmi kötelezettségének eleget tesz.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A településünkön dolgozó szakemberek nagyon jó kapcsolatot alakítottak ki a megyeszékhelyen működő Családok Átmeneti Otthonával, ezzel lehetőséget teremtve a markánsan veszélyeztetett családok hajléktalanságtól való megmenekülésére.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Településünk rendelkezik sportpályával, sportcsarnokkal és tanuszodával, sportegyesületünk szakosztályai több területen nyújtanak lehetőséget a sportolást kedvelők számára.

A Gondozási Központ családsegítő- és gyermekjóléti szolgálata a nyári szünidőben az általános iskolás gyermekek részére 11 alkalommal szabadidős tevékenységeket szervez. Ezen átlagban 20-25 gyermek vesz részt, a buszos kirándulásokra a legnagyobb az igény, de a többi programra is nagy volt az érdeklődés. Kirándulást szerveztek Budapestre, ahol a Tropicariumba látogattak, a dunaszekcsői Lugio napokon is részt vettek, alsónyéki habparti, mórágyi biciklitúra, de szerepelt a programok között a pécsi Állatkert és a bikali Élmenybirtok is.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

2016. január 1-jétől a települési önkormányzat már nemcsak a nyári szünet idejére, hanem az összes iskolai szünet alkalmával a szülő kérelmének megfelelő időtartamban a déli meleg főétkeztetést ingyenesen biztosítja a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére, valamint ingyenesen biztosíthatja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére. A szünidei étkezést a települési önkormányzat az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni és biztosítani.

2017. év	időpont	szülői igény	tényleges részvétel	ebből	
				HH	HHH
Tavaszi szünet	ápr.13. és 18-a	10	10	6	4
Nyári szünet	jún.16-aug.31.	13	13	7	6
Őszi szünet	okt.30-nov.03.	16	16	10	6
Téli szünet	dec.25-2018.jan.02.	15	15	9	6

Az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet a szociális ellátásokhoz való hozzájutás minél nagyobb mértékben történő eléréséhez. A település lakosságának, illetve az érintettek tájékoztatása kiemelt figyelemmel történik, és elmondható, hogy teljes lefedettséggel működik. A szociális jólét megvalósulását az önkormányzat egyik fő feladatának tekinti.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselek észrevételei

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adattal.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Pozitív diszkrimináció az ellátó rendszeren belül nincs a településen.

4.4 A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK/TANULÓK, VALAMINT FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ GYEREKEK KÖZOKTATÁSI LEHETŐSÉGEI ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Az Nkntv. határozza meg a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók körét. A 4.§ 12. pont alapján: kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	262	231	493	230	46.7%
2012/2013	262	231	493	226	45.8%
2013/2014	253	246	499	231	46.3%
2014/2015	267	231	498	248	49.8%
2015/2016	257	229	486	244	50.2%
2016/2017	277	225	502	254	50.6%

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Lásd feljebb.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézmény vállalja, és városunkban mindkét oktatási intézmény rendelkezik a szükséges személyi állománnyal.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Önkormányzatunknak ilyen esetről nincs tudomása.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A tehetséggondozás egyik legfontosabb intézménye Bátaszéken az alapfokú művészetoktatás. A tanulók zenei és képzőművészeti oktatásban vehetnek részt, a tehetséges diákok számos versenyen indulnak, öregbítve ezzel az iskola és a város hírnevét is.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A felsőoktatásban tanuló hallgatók számára kiírt Bursa Hungarica ösztöndíjpályázaton való részvétel nyújt erre lehetőséget a diákok részére.

Bátaszék város képviselő-testülete a 2017. szeptember 27-ei testületi ülésen a 2018. évi támogatási kérelmek elbíráláshoz 1,6 millió forint keretösszeget biztosított a városi önkormányzat 2018. évi költségvetésében.

2017. szeptemberben történt meg az előző években elbírált és „B” típusú ösztöndíjban részesítettek jogosultsági felülvizsgálata. A felülvizsgálat eredményeként a 2018. évi támogatási keret terhére 205.000 Ft-ot kellett utalni a támogatottak számára. Mindezek figyelembevételével a 2018. évi pályázati fordulóra beérkezett pályázók között a ténylegesen felosztható pénzüsszeg 1.395.000.- Ft állt a bizottság rendelkezésére.

A 2018. évi pályázati fordulóra 29 db „A” típusú pályázat és 1 db „B” típusú pályázat érkezett. A 29 db „A” és 1 „B” típusú pályázatból mindegyik pályázó pályázata megfelelt a pályázati kiírásban meghatározott feltételeknek. Az érvényes „A” típusú pályázók közül 17 fő részesült 5.000.-Ft/hó támogatásban, 12 fő részesült 4.000.- Ft/hó támogatásban. Az érvényes „B” típusú pályázó 4.000.- Ft/hó támogatásban fog részesülni, ha 2018-ban felvételt nyert felsőoktatási intézménybe.

4.5 KÖVETKEZTETÉSEK: PROBLÉMÁK BEAZONOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK MEGHATÁROZÁSA.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nagycsaládos szülők számára gondot jelent az évkezdés	Jelenlegi támogatási rendszer felülvizsgálata, újfajta ellátási rendszer kidolgozása a helyi nagycsaládosok egyesülete bevonásával, de együttműködve a többi civil szervezettel
Nyári szünidőben sok családnál problémát jelent a gyermekek felügyeletének megoldása	A megkezdett nyári programokat tovább kell gondolni, szponzorok felkutatása
Az elhízás és az egészségtelen táplálkozás komoly egészségügyi problémákhoz vezet	Sportfoglalkozások, sportprogramok szervezése, a helyi sportlétesítmények népszerűsítése
Egyre inkább megjelennek az elszegényedés jelei	Fokozott odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szakmai szervek felé, ruha és adománygyűjtés, osztás

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan (pl.: az Alaptörvény, a Munka Törvénykönyve és természetesen az Ebtv.), de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály.

A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. Nem könnyű fellépni ellene. Pedig a nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok parlagon hagyásával egyenértékű.

A Kormány biztosítani kívánja, hogy a nőknek a férfiakkal azonos jogai a mindennapokban is érvényesüljenek, a nők férfi társaikkal azonos esélyt kapjanak az érvényesülésre. Magyarország ígéretet tett az Európai Unió irányelveinek következetes érvényesítésére, amely irányelvek kiemelt fontosságot tulajdonítanak az élet minden területén a nők nyílt vagy rejtett diszkriminációja felszámolásának, és meghatározzák a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének nemzetközileg elismert terminológiáját is.

5.1 A NŐK GAZDASÁGI SZEREPE ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉGE

A nők és a férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség a legrégebben kialakult, legnehezebben feltárható problémakör. A 21. században sem könnyű fellépni ellene, bármennyire is fejlett a jogi szabályozás ezen a területen. A probléma megoldása nemcsak a társadalmi igazságérzet miatt fontos, hanem azért is, mert a nők és a férfiak közötti egyenlőtlen hatalommegosztás az erőforrások eltérő arányú felhasználásához vezet, amelynek következtében számos potenciál kiaknázatlan maradhat.

A település lakosságának demográfiai, valamint közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 53 %-a nő (3.414 fő),
- a nők több mint fele 19-65 év közötti, tehát aktív korú (1.826 fő),
- a nyilvántartott álláskeresők számát tekintve a vizsgált időszakban a nők aránya 2012-ben volt a 6,8 % (156 fő), míg a legalacsonyabb 2017-ben 2,5 % (67 fő),
- az öregségi nyugdíjas nők száma 1.063 fő.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről.

A munkanélküliek számának alakulását tekintve a 2012-2017 közötti időszakot vizsgálva megállapítható, hogy az álláskereső nők száma folyamatosan csökkent, a legmagasabb 156 fő 2012-ben volt. Ez a szám 2017-re 89 fővel csökkent.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

E területről nem rendelkezünk adatokkal.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők számára Bátaszéken nagyon szűk lehetőségük van a munkavállalásra. Amennyiben álláskeresőként nyilvántartott személyekről van szó, úgy az önkormányzat közfoglalkoztatás keretében alkalmazni tudja őket, illetve a mezőgazdaságban egyszerűsített foglalkoztatás keretében vállalnak munkát.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A településen eddig még nem tettek panaszt hátrányos megkülönböztetés miatt.

5.2 A MUNKAERŐ-PIACI ÉS CSALÁDI FELADATOK ÖSSZEEGYEZTETÉSÉT SEGÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK (PL. BÖLCSŐDEI, CSALÁDI NAPKÖZI, ÓVODAI FÉRŐHELYEK, FÉRŐHELYHIÁNY; KÖZINTÉZMÉNYEK BEN RUGALMAS MUNKAI DŐ, CSALÁDBARÁT MUNKAHELYI MEGOLDÁSOK STB.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából jelentős szereppel bír a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása biztosítható bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény, amely az óvoda épületén belül működik 2017-től két csoporttal.

Az óvoda a gyermekek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig biztosít ellátást intézményi keretek között. Fenntartását társulási formában oldja meg az önkormányzat.

A településen működő általános iskola 1-8. évfolyamon fogadja a gyermekeket nemcsak a városból, hanem a környező településekről is. Az általános iskola 16 óráig szervezi meg a tankórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. Az iskola az alsó és felső tagozatos gyermekek számára napközit biztosít. A napközi

minden igényt kielégít, a felügyelőtanárok segítenek a gyermekeknek a házi feladat elkészítésében, a szóbeli feladatok kikérdezésével segítve a szülőket.

5.3 CSALÁDTERVEZÉS, ANYA- ÉS GYERMEKGONDOZÁS TERÜLETE

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. A védőnők munkájuk során szociálisan nehéz helyzetben élő várandós kismamákkal, kisgyermekes anyukákkal találkoznak, akikre fokozott figyelmet kell fordítaniuk. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már a várandós kismamák gondozása, családlátogatása során elkezdik. Várandós és csecsemő-tanácsadás heti rendszerességgel van a településen. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét.

Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	3	113	38
2013	4	144	36
2014	4	160	40
2015	4	170	43
2016	4	154	39
2017	4	149	37

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A vizsgált időszakban a védőnők száma 4 volt. A 0-3 év közti gyermekek száma 2015-ben volt a legmagasabb 160 fő, és a legkevesebb gyermek 2012-ben volt. A vizsgált időszakban az egy védőnőre eső átlag gyermekszám szinte alig változik.

5.4 A NŐKET ÉRŐ ERŐSZAK, CSALÁDON BELÜLI ERŐSZAK

A statisztikai adatok alapján elmondhat, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények jelentős része a családon belüli erőszak. A helyzetet nehezíti az is, hogy az otthon falai között zajló erőszakos cselekmények nagy hányada a családban marad, annak féltve őrzött titkaként, így ezek jelentős részre felderítetlen marad.

A nyugati, valamint a magyar adatok is azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valamikor olyan kapcsolatban, ahol a partnere rendszeresen fizikálisan vagy lelkiileg bántalmazta.

A városban célzottan a családon belüli, a nők elleni erőszak áldozataival foglalkozó ellátás, program, adatbázis nem működik.

5.5 KRÍZISHELYZETBEN IGÉNYBE VEHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK (PL. ANYAOTTHON, CSALÁDOK ÁTMENETI OTTHONA)

A krízishelyzetben a gyermekjóléti alapszolgáltatáson túlmenően a Szekszárdon működő Családok Átmeneti Otthona vehető igénybe.

5.6 A NŐK SZEREPE A HELYI KÖZÉLETBEN

Városunkban a nők közéleti tevékenysége demokratikus keretek között biztosított. Bátaszék Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 9 tagból áll, melyből 2 nő. A képviselő-testület mellett három bizottság működik, melyből egy bizottságnak nő az elnöke. A civil szervezetek életében is kimagasló szerepet játszanak e nem képviselői, mind elöljárókként, mind tagokként illetve támogatókként.

Az önkormányzati hivatal és a közoktatási intézmények is többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak.

5.7 A NŐKET HELYI SZINTEN FOKOZOTTAN ÉRINTŐ TÁRSADALMI PROBLÉMÁK ÉS FELSZÁMOLÁSUKRA IRÁNYULÓ KEZDEMÉNYEZÉSEK

Településünkön nem lelhető fel olyan probléma, mely helyi szinten fokozottan érintené a nőnemű népeiséget.

5.8 KÖVETKEZTETÉSEK: PROBLÉMÁK BEAZONOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK MEGHATÁROZÁSA

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A GYES, GYED idejét követően a munkába való visszatérés nehezítettsége	Az otthon töltött időszak során folyamatos felkészülés a visszatérésre, képzettség szinten tartása, esetleg javítása, a munka és a család melletti életvitel kialakítása
Nem rendelkezünk pontos adatokkal a nőket érő erőszakos cselekményekről	Kapcsolatfelvétel a rendőrséggel, prevenció háló kialakítása a településen dolgozó szakemberek (pedagógusok, óvodapedagógusok, családgondozók) bevonásával
A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek több mint a fele nő	A nők aktívabb bevonása a közfoglalkoztatásba, esetleg részmunkaidős foglalkoztatások szervezése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatása során ért diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszervedett diszkrimináció. Habár az Ebktv. és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, a magyarországi idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kitett a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonló korú Unió állampolgárok. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori.

6.1 AZ IDŐSKORÚ NÉPESSÉG FŐBB JELLEMZŐI (PL. SZÁMA, ARÁNYA, JÖVEDELMI HELYZETE, DEMOGRÁFIAI TRENDEK STB.)

A 65 év feletti népesség száma 2017-ben 1.251 fő volt, mely a 0-14 éves korú népesség (1.140 fő a vizsgált évben) százalékában öregedési indexet számolva 149,11 %. 2012-ben 1.247 fő a 65 év felettek száma, a 0-14 éves korú állandó lakosok száma 844 fő, az öregedési index 147,75 % volt.

Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2012	806	1335	2141
2013	791	1308	2099
2014	761	1264	2025
2015	730	1213	1943
2016	737	1180	1917
2017	734	1150	1884

A város nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő népessége 2.141 főt számlált 2012-ban, míg ugyanezen adat 1.884 fő volt öt évvel később, ez 2011-ben 13 %-os csökkenést mutat. Ezen belül az első vizsgált évben a férfi-nő arány 39 %-61%, míg 2011-ben szinte pontosan ez az arány figyelhető meg. Eszerint a nemek arányai a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők körében nem változtak, illetve az ellátásban részesülők száma csökkent.

A vizsgált időszakban az összes nyugdíjas száma tartósan magas a településen élőkéhez képest. Megfigyelhető, hogy ezen időszak alatt végig a nyugdíjas nők száma nagyobb, mint a nyugdíjas férfiaké.

Kevésbé jellemző jövedelemforrás a korosztályon belül az időskorúak járadéka. A megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A településen élő időskorúak a rendszerváltás előtt megszerzett munkaviszonyuk alapján csak kevesen részesülnek ebben

az ellátásban. A későbbi nemzedéknek a munkaviszony megszerzése a nyugdíjba vonuláshoz komoly problémát jelenthet.

Bátaszéken 2008-ban 8 fő volt, 2012-ben 5 fő részesült az ellátásban, vagyis az igénybevevők száma 37%-kal csökkent, majd ez a következő években állandósult 3 főre.

6.2 IDŐSEK MUNKAERŐ-PIACI HELYZETE

A magas munkanélküliségi adatok kedvezőtlenek az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának előmozdítására. A munkanélküliek korcsoportonkénti megoszlásából is egyértelműen kivehető, hogy az idősebb korosztályokat arányaiban jobban sújtja munkanélküliség problematikája. A kormány által bevezetett munkahelyvédelmi program esetleg segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján, hiszen az 55 év felettieket foglalkoztatók 50%-os társadalombiztosítási járulékcsökkentési kedvezményben részesülnek.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Önkormányzatunknak erre vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésünkre.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A városban tanfolyami képzések, közművelődési színtereken megrendezésre kerülő ismeretterjesztő előadások az idősek számára is hozzáférhető, csakúgy mint más generációk részére. Az önkénteskedés is kiváló lehetőséget jelent ezen csoport tagjainak számára.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs tudomásunk ilyen esetről.

6.3 A KÖZSZOLGÁLTATÁSOKHOZ, KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉSHEZ, INFORMÁCIÓHOZ ÉS A KÖZÖSSÉGI ÉLET GYAKORLÁSÁHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

Az idősebb korosztály számára a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében az önkormányzat az általa fenntartott intézményekben az elmúlt évek során az épített környezet tudatos átalakításával megoldotta az akadálymentesítés jelentős részét.

A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott. Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet (www.bataszek.hu), ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon elérhetők továbbá és letölthetők az önkormányzatnál az ügyintézéshez szükséges dokumentumok is.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A szociális alapszolgáltatások közül szinte teljes térség elérhető a település, így az étkeztetés, a nappali ellátás, a házi segítségnyújtás és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Az épületek akadálymentesítettek, illetve a gondozónők lakásukon is felkeresik a gondozásra szoruló idős embereket.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára is. A településen négy házi orvosi praxis működik egy épületben, ami szintén akadálymentesített. Szakrendelés és kórházi ellátás igénybe vételére a 18 km-re fekvő Szekszárdon van lehetőség.

A közösségi közlekedéshez való hozzáférés az idősök számára is biztosított. A településről lehet távolsági és helyközi járatokkal utazni. Városunknak van egy 9 személyes és egy 21 személyes busz, amelyet az önkormányzat kedvezménytel biztosít az idős személyeket magába tömörítő nyugdíjas klubok kirándulása számára.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés, biztosított a településen, illetve a közeli megszékelyen, akár egyénileg, akár csoportos formában.

c) idősök informatikai jártassága

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

6.4 AZ IDŐSEKET, AZ ÉLETKORRAL JÁRÓ SAJÁTOS IGÉNYEK KIELÉGÍTÉSÉT CÉLZÓ PROGRAMOK A TELEPÜLÉSEN

Bátaszéken két nyugdíjasokat tömörítő egyesület működik: a Napsugár Nyugdíjas Egyesület és a Nyugdíjas Egyesület. Mindkét egyesületben aktív klubélet folyik, tagjaik heti rendszerességgel jönnek össze a művelődési házban, rendszeres programokat szerveznek, más települések nyugdíjas egyesületeivel számos közös rendezvényen vesznek részt. Az egyesületek tagjai rendszeresen végeznek társadalmi munkát a város közterületein, bármikor lehet számítani a részvételükre.

Az idősökkel a leghatékonyabban azonban a nappali ellátás (Idősök Klubja) keretében tudnak foglalkozni a gondozónők. Sok és érdekes programokat szerveznek számukra. Többek között a tavalyi évben az egyik házi orvosunk és az otthoni szakápolás vezetője az idősök érdeklődési körét figyelembe véve rendszeresen tartottak előadásokat. Az általános iskola speciális osztályának tanulói a Gyermekjóléti Szolgálat keretén belül műsort adtak az idősöknek több kiemelt ünnep alkalmából. December hónapban a klubtagok körében télapó ünnepséget rendeztek, valamint a Napsugár Egyesület tagjait látták vendégül, akik karácsonyi énekműsorral kedveskedtek. Klubtagjaink napközben szívesen beszélgetnek, kézimunkáznak, televíziót néznek.

Rendszeresen megrendezi az önkormányzat minden év decemberében a 70 éven felüliek karácsonyi ünnepségét, illetve szintén karácsony előtt egy kis ajándékcsomaggal kedveskedik az önkormányzat a 90 éven felülieknek. A polgármester úr a 70. születésnapjukon személyesen köszönti a városban lakó idős embereket.

6.5 KÖVETKEZTETÉSEK: PROBLÉMÁK BEAZONOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK MEGHATÁROZÁSA.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nappali ellátást nyújtó intézmény épülete felújításra szorul	Az épület korszerűsítése, felújítása, pályázati lehetőségek felkutatása, addig a karbantartás megoldása apró lépésekkel
Magas az egyedül élő idősök aránya, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatásának további fenntartása	Az aktivitást megőrző programok szervezése, a magányos idősök bevonása a programokba
Alacsony az informatikai jártasság az idős korcsoportban	Informatikai képzések szervezése, az idősök informatikai ismereteinek javítása
Generációk közötti kommunikáció erősítése	Még több program szervezése az óvoda, általános iskola, sőt a gimnázium tanulóinak, valamint a Gondozási Központ bevonásával
Halálozási adatok magas száma	Szűrőprogramok szervezése kifejezetten az idős korosztály igényeinek szem előtt tartásával
A városban az akadálymentesítés nem teljeskörűen megoldott	Akadálymentesítés folytatása, illetve megoldása info-kommunikációs téren is.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élők helyzetén segít a településen működő Láncszem Látássérültek és Más Fogyatékkal Élők Bátaszéki Egyesülete és a Mozcássérültek Tolna Megyei Egyesületének Bátaszéki Csoportja.

7.1 A TELEPÜLÉSEN FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ SZEMÉLYEK FŐBB JELLEMZŐI, SAJÁTOS PROBLÉMÁI

Bátaszék Város Önkormányzatának nincs adata a településen élő fogyatékosokról.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem áll rendelkezésre pontos statisztikai adat, így nem tudunk reális képet alkotni a lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetükről sem.

Azonban a tapasztalatok azt mutatják, hogy elhelyezkedésüket számos akadály nehezíti. Elsősorban a munkáltatók előítéletével kell megküzdeniük. A tömegközlekedési eszközök használata is nehezített számukra.

Önkormányzatunk, mint munkáltató folyamatosan foglalkoztat az általa fenntartott intézményekben az megváltozott munkaképességű személyeket:

- a Bátaszéki Közös Önkormányzati Hivatalban 2 fő,
- a Mikrotérségi Óvoda, Bölcsőde és Konyhánál 3 fő.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs tudomásunk ilyenről a településen.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nem áll rendelkezésünk ilyen jellegű adat.

7.2 FOGYATÉKKAL ÉLŐ SZEMÉLYEK PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSA, KEDVEZMÉNYEI

Fogyatékosági vagy más néven rokkantsági támogatást Magyarországon élő, 18. életévét betöltött, súlyosan fogyatékos magyar állampolgár igényelhet. Illetve ide sorolható az a személy is, aki letelepedett, hontalan vagy bevándorolt. A támogatást a kormányhivatalban vagy a kormányablaknál lehet igényelni, melynek összege attól függ, hogy az igénylő látási, hallási vagy mozgásszervi fogyatékos-e, esetleg halmozottan fogyatékos. Jogosult lehet még az autistáknak egyes csoportja, amelyet egy szakértői bizottság véleményez. A támogatást az állam nyújtja a fogyatékkal élő jövedelmétől függetlenül azért, hogy anyagilag hozzájáruljon a fogyatékkal élő hátrányainak, költségeinek mérsékléséhez. A fogyatékosági állapotot mindig egy orvosszakértői bizottság állapítja meg.

Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2012	173	286	459
2013	172	283	455
2014	169	272	441
2015	159	255	414
2016	159	236	395
2017	n.a.	n.a.	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

Az önkormányzat 2010. június 1-jével kezdte meg megváltozott munkaképességű személyek alkalmazását minden olyan költségvetési intézményénél, ahol a foglalkoztatottak átlagos statisztikai létszáma a 25 főt meghaladja. A megoldással a foglalkoztató mentesült az állam felé történő rehabilitációs hozzájárulás megfizetése alól, és a hozzájárulással megegyező kiadással helyi megváltozott munkaképességű személyeknek tudott munkalehetőséget biztosítani.

Ez érintette a Bátaszéki Közös Önkormányzati Hivatalt, ahol 2 fő megváltozott munkaképességű személy dolgozik 4, illetve 5 órában, és a Mikrotérségi Óvoda, Bölcsőde és Konyha intézményét, ahol 2019-ben várhatóan 4 fő 4 órás foglalkoztatása valósul meg.

A fenti és a korábbi táblázatokból megállapítható, hogy az aktív korú állandó népesség 10-9 %-a azon megváltozott munkaképességű személyek száma, akik valamilyen szociális ellátásban részesülnek.

7.3 A KÖZSZOLGÁLTATÁSOKHOZ, KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉSHEZ, INFORMÁCIÓHOZ ÉS A KÖZÖSSÉGI ÉLET GYAKORLÁSÁHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS LEHETŐSÉGEI, AKADÁLYMENTESÍTÉS

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A települési önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése határidőre megtörtént. Akadálymentes intézmények a településen:

1. Bátaszéki Közös Önkormányzati Hivatal,
2. Szekszárdi Járási Hivatal bátaszéki kirendeltsége,
3. Orvosi rendelő,
4. Mikrotérségi Óvoda, Bölcsőde és Konyha,
5. Bátaszéki Kanizsai Dorottya Általános Iskola,
6. II. Géza Gimnázium,
7. Gondozási Központ minden telephelye,
8. Keresztély Gyula Városi Könyvtár,
9. Petőfi Sándor Művelődési Ház
10. Gyermekorvosi rendelő, védőnők

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott. Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet (www.bataszek.hu), ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon elérhetők továbbá és letölthetők az önkormányzatnál az ügyintézéshez szükséges dokumentumok is.

A városban található sportlétesítmények is akadálymentesítettek, továbbá a szolgáltatók is igyekeztek akadálymentessé tenni épületeiket.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A nem köztisztviselőkben működő munkahelyek akadálymentesítettségére vonatkozóan nincsenek adatunk.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közterületek, közösségi közlekedés színterei akadálymentesítése megtörtént.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A településen külön ilyen jellegű szolgáltatás nincs.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A településen kifejezetten a fogyatékkal élőket támogató hátránykompenzáló juttatások nincsenek.

7.4 KÖVETKEZTETÉSEK: PROBLÉMÁK BEAZONOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK MEGHATÁROZÁSA

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A városban több középület, közterület akadálymentességének a hiánya	A középületek intézmények, közterületek akadálymentesítése
Társadalmi integrációs problémák megléte	Helyzetelemzés, integrációs lehetőségek felmérése, érzékenyítő programok szervezése
Információhiány, ügyintézésben való segítségnyújtás szükségessége, tájékoztatás	Tanácsadási pont létrehozása Bátaszéken

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A közművelődési intézményeink alapvető célja a civil szervezetek támogatása, segítése, ez elsősorban abban nyilvánul meg, hogy helyet biztosítanak a programjaik számára. Számos városi rendezvény szervezésében, lebonyolításában is aktívan kiveszi a részét a civil társadalom, illetve saját programokat, rendezvényeket is szerveznek.

Bátaszéken ma 31 különböző – sport, kulturális, szociális és egyéb – tevékenységet folytató civil szervezet működik. Közülük 26 egyesület, kör, szövetség stb. formában, 5 pedig alapítványi formában. A civil szervezetek tevékenysége rendkívül szerteágazó, számos tekintetben egymást erősítő, büszkék lehetünk számos jó színvonalon működő művészeti csoportjára, amelyek nemcsak helyben, de a kistérségben, a megyében, sőt a testvárosi kapcsolatokban is letették már névjegyüket. A tánccsoportok és kórusok meghatározói a város kulturális életének, kezdeményezéseikből nőtt ki a város több hagyományteremtő-hagyományápoló rendezvénye, mint a pünkösdi fesztivál, a szüreti felvonulás, a gasztronómiai est, karácsonyi koncert.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A településünkön német nemzetiségi és roma nemzetiségi önkormányzat működik, történelmi egyházak és kiségyházak is képviselve vannak, számos esetben működnek együtt civil szerveződésekkel karitatív akciók során. Az évek során jól bejáratott együttműködési módok, munkakapcsolatok alakultak ki köztük, és a területen tevékenykedő civil szerveződések között.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Bátaszék városa körzetközponti szerepénél fogva sűrű kapcsolati hálót alakított ki a környező településekkel.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A települési önkormányzat minden tekintetben segíti a nemzetiségi önkormányzatok tevékenységét.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Erről nincs tudomása az önkormányzatnak.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

E szereplők esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenységekben való részvételi hajlandósága még nem kutatott terület, feltérképezése az elkövetkező időszak munkája, bár biztatónak tekinthetjük, érdekvédelmi egyesületek rendezvényeit időről időre támogatják egyes for-profit piaci szereplők.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Biztosítani kell, hogy a település minden lakója, az önkormányzat intézményei és azok munkatársai, valamint az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program. Az érdekeltek körének meghatározásán túl a kommunikációs formákat, konkrét tevékenységeket is tervezni kell. A program eredményes megvalósulását döntően befolyásolja, hogy az érintettek elkötelezettek-e és aktív részvételükkel támogatják-e a program végrehajtását. Éppen ezért szükséges minden elérhető eszközt és helyi médiumot (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) bevonni a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében. Fentiek megvalósulása érdekében honalapunkon mind a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, mind az annak megvalósulása kapcsán megtett intézkedéseket, elért eredményeket közzé tesszük.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A partnerek és a lakosság mind személyesen, ügyfélfogadási időben, mind írásban vagy elektronikus úton visszajelezhet a HEP végrehajtásáért felelős köztisztviselőnek.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A HEP IT négy részből áll:

1. Tartalmazza mindazokat a részleteket, amelyek a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve végrehajtásához elengedhetetlen információknak tekintendők.
2. Része a 2/2012 EMMI rendeletben megadott táblázat, mint a részletes tartalmakat összefoglaló projekttáblázat. Az első két rész elválaszthatatlan és csak együtt értelmezhető.
3. A megvalósítást segítő részletek szerves részét képezik a HEP IT-nek. Az egyes alfejezetekben rögzítettek biztosítják, hogy strukturálisan és széleskörűen beágyazottak legyenek az esélyegyenlőség érdekében tervezett tevékenységek.
4. A zárófejezet megadja, hogy milyen legitimáció szükséges az elkészült dokumentumhoz.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A mélyszegénységben élőkkel és romákkal kapcsolatban csak becsült adatokkal rendelkezik a település	Átfogó felmérések készítése, elemzése, ezekre épülő fejlesztési irányvonalak meghatározása, prevenciós programok szervezése
	A szegénység megelőzése, hatásának mérséklése	Helyi foglalkoztatási eszközök alkalmazása, közfoglalkoztatás bővítése
	Hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése	Szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése
	A munkanélküliek számára nagy hátrányt jelent az alacsony iskolai végzettség, valamint a digitális írástudás hiánya	A felnőttképzési intézményekkel, a munkaügyi központtal együttműködve képzési terv kidolgozása, informatikai tanfolyamok szervezése
	A lakosság egészségügyi állapotáról nincs átfogó tanulmány	Az egészségi állapot felmérése, szűrőprogramok szervezése, egészségtudatos életmód kialakítása
Gyermekek	Nagycsaládos szülők számára gondot jelent az évközlés	Jelenlegi támogatási rendszer felülvizsgálata, újfajta ellátási rendszer kidolgozása a helyi nagycsaládosok egyesülete bevonásával, de együttműködve a többi civil szervezettel
	Nyári szünetben sok családnál problémát jelent a gyermekek felügyeletének megoldása	A megkezdett nyári programokat tovább kell gondolni, szponzorok felkutatása
	Az elhízás és az egészségtelen táplálkozás komoly egészségügyi problémákhoz vezet	Sportfoglalkozások, sportprogramok szervezése, a helyi sportlétesítmények népszerűsítése

	Egyre inkább megjelennek az elszegényedés jelei	Fokozott odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szakmai szervek felé, ruha és adománygyűjtés, osztás
Nők	A GYES, GYED idejét követően a munkába való visszatérés nehezítettsége	Az otthon töltött időszak során folyamatos felkészülés a visszatérésre, képzettség szinten tartása, esetleg javítása, a munka és a család melletti életvitel kialakítása
	Nem rendelkezünk pontos adatokkal a nőket érő erőszakos cselekményekről	Kapcsolatfelvétel a rendőrséggel, prevenciók háló kialakítása a településen dolgozó szakemberek (pedagógusok, óvodapedagógusok, családgondozók) bevonásával
	A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek több mint a fele nő	A nők aktívabb bevonása a közfoglalkoztatásba, esetleg részmunkaidős foglalkoztatások szervezése
Idősek	A nappali ellátást nyújtó intézmény épülete felújításra szorul	Az épület korszerűsítése, felújítása, pályázati lehetőségek felkutatása, addig a karbantartás megoldása apró lépésekkel
	Magas az egyedül élő idősek aránya, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatásának további fenntartása	Az aktivitást megőrző programok szervezése, a magányos idősek bevonása a programokba
	Alacsony informatikai jártasság az idős korcsoportban	Informatikai képzések szervezése, az idősek informatikai ismereteinek javítása
	Generációk közötti kommunikáció erősítése	Még több program szervezése az óvoda, általános iskola, sőt a gimnázium tanulóinak, valamint a Gondozási Központ bevonásával
	Halálzási adatok magas száma	Szűrőprogramok szervezése kifejezetten az idős korosztály igényeinek szem előtt tartásával
	A városban az akadálymentesítés nem teljeskörűen megoldott	Akadálymentesítés folytatása, illetve megoldása info-kommunikációs téren is.
Fogyatékkal élők	A városban több középület, közterület akadálymentességének a hiánya	A középületek intézmények, közterületek akadálymentesítése
	Társadalmi integrációs problémák megléte	Helyzetelemzés, integrációs lehetőségek felmérése, érzékenyítő programok szervezése
	Információhiány, ügyintézésben való segítségnyújtás szükségessége, tájékoztatás	Tanácsadási pont létrehozása Bátaszéken

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A mélyszegénységben élőkkel és romákkal kapcsolatban csak becsült adatokkal rendelkezik a település	önkormányzat, védőnő járási hivatal civiliek
	A szegénység megelőzése, hatásának mérséklése	önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat civiliek járási hivatal
	Hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése	önkormányzat nemzetiségi önkormányzat civiliek szociális szolgáltatók
	A munkanélküliek számára nagy hátrányt jelent az alacsony iskolai végzettség, valamint a digitális írástudás hiánya	önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat képzők járási hivatal
	A lakosság egészségügyi állapotáról nincs átfogó tanulmány	önkormányzat, védőnő egészségügyi szolgáltatók
Gyermekek	Nagycsaládos szülők számára gondot jelent az évkedzés	önkormányzat, gyermekvédelmi felelősök, nagycsaládosok egyesülete
	Nyári szünetekben sok családnál problémát jelent a gyermekek felügyeletének megoldása	önkormányzat, védőnők, tanítók, családsegítők
	Az elhízás és az egészségtelen táplálkozás komoly egészségügyi problémákhoz vezet	önkormányzat
	Egyre inkább megjelennek az elszegényedés jelei	önkormányzat, Gondozási Központ, védőnők
Nők	A GYES, GYED idejét követően a munkába való visszatérés nehezítettsége	önkormányzat, képzők, védőnők
	Nem rendelkezünk pontos adatokkal a nőket érő erőszakos cselekményekről	önkormányzat, rendőrség, Gondozási Központ
	A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek több mint a fele nő	önkormányzat, képzők, szociális szolgáltatók
Idősek	A nappali ellátást nyújtó intézmény épülete felújításra szorul	önkormányzat
	Magas az egyedül élő idősek aránya, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatásának további fenntartása	önkormányzat nyugdíjas szervezetek, nappali intézmény vezetője
	Alacsony informatikai jártasság az idős korcsoportban	önkormányzat, nyugdíjas szervezetek
	Generációk közötti kommunikáció erősítése	önkormányzat, nyugdíjas szervezetek, Gondozási Központ

	Halálozási adatok magas száma	önkormányzat, védőnő, egészségügyi szolgáltatók
	A városban az akadálymentesítés nem teljeskörűen megoldott	önkormányzat
Fogyatékkal élők	A városban több középület, közterület akadálymentességének a hiánya	önkormányzat
	Társadalmi integrációs problémák megléte	civil szervezetek, Gondozási Központ
	Információhiány, ügyintézésben való segítségnyújtás szükségessége, tájékoztatás	önkormányzat, Gondozási Központ, civil szervezetek

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák elhelyezkedési lehetőségei javulnak, tudást, ismereteket szerezhetnek, mellyel a mai, nehéz helyzetükön javítani tudnak.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők kiemelkedjenek nehéz helyzetükből, lehetőséget kapjanak az érvényesülésre.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek nehéz helyzetének javítását, a veszélyeztetett, és védelembe vett gyermekek számának nagy arányú csökkentését, valamint az általános iskolát befejezettek számának növelését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek lehetőségeinek bővítésére, arra, hogy az egyedülállóak társat, ismerősöket találjanak, hogy csökkenteni tudjuk az egyedülállóak számát, és minél több segítséget próbálunk nyújtani abban, hogy egy jó hangulatú közösségben tölthessék el mindennapjaikat.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a közéletben való szereplés lehetőségének biztosítását, valamint azt, hogy minél aktívabban részt vegyenek a közösségi életben.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életének megkönnyítésére az által, hogy minden lehetséges helyen akadálymentes környezetet biztosítunk számukra.

.

2. Összegző táblázat 2020. felülvizsgálat – A Helyi Esélyegyenlőségi Program intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
0. Település szintű probléma										
1	<i>Eszközfejlesztés a klubban</i>	<i>Szolgáltatás minőségének fejlesztése, idősok egészségvédelme</i>	<i>Megfelelő eszközök üzembehelyezése a szolgáltatások ellátásához, higiéniai körülmények, környezet javítása</i>		<i>Ipari mosogatógép + állvány beszerzése, ipari mosógép és szárítógép beszerzése, Ózonos levegőfertőtlenítő beszerzése</i>	<i>Fenntartó</i>	<i>2023. 12. 10. (vasárnap)</i>	<i>azonos humánerőforrással nagyobb kapacitás</i>	<i>költségvetés, pályázati forrás</i>	
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Adatgyűjtés	A mély-szegénységben élőkkel és romákkal kapcsolatban csak becscült adatokkal rendelkezik a település.	Pontos adatok begyűjtése a célcsoportról, a megfelelő intézkedések kidolgozásához	a szociális igazgatásról és a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló önk-i rendelet	Átfogó felmérések készítése, elemzése, ezekre épülő fejlesztési irányvonalak meghatározása, prevenció programok szervezése.	polgármester, védőnők,	2023. 12. 10. (vasárnap)	kitöltött adatlapok	humánerőforrás, költségvetés	folyamatosan megvalósuló programok
2	a szegénység mérséklése	A szegénység megelőzése, hatásának mérséklése.	A szegénv körülmények között élő családok számának csökkenése	a szociális igazgatásról és a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló önk-i rendelet, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Helyi foglalkoztatási eszközök alkalmazása. Képesítést nem igénylő munkahelyek létrehozása.	polgármester, járási hivatal	2023. 12. 10. (vasárnap)	foglalkoztatás bővülése	pályázatok, költségvetés, humánerőforrás	folyamatos foglalkoztatás biztosítása, és vagy az elsődleges munkaerőpiacra történő elhelyezés
3	hátrányos helyzetű gyermekek esélyeinek javítása	Hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése	Csökkenjen a HH és HHH gyerekek száma.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Szociális, gyermekjóléti, szolgáltatások bővítése.	polgármester, óvodai-iskolai szociális segítő	2023. 12. 10. (vasárnap)	a HH és HHH gyerekek számának csökkenése	pályázatok, költségvetés, humánerőforrás	képzések folyamatos szervezése

4	alacsony iskolai végzettség	A munkanélküliek számára nagy hátrányt jelent az alacsony iskolai végzettség, valamint a digitális írástudás hiánya	Az alacsony iskolai végzettségűek számának csökkenése	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	A felnőttképzési intézményekkel, a munkaügyi központtal együttműködve képzési terv kidolgozása, informatikai tanfolyamok szervezése	polgármester, járási hivatal	2023. 12. 10. (vasárnap)	sikeresen befejezett képzések	pályázatok, humán erőforrás, költségvetés	folyamatosan szervezett képzések
5	egészségügyi felmérés	A munkanélküliek számára nagy hátrányt jelent az alacsony iskolai végzettség, valamint a digitális írástudás hiánya egészségügyi állapotáról nincs átfogó tanulmány	Az alacsony iskolai végzettségűek számának csökkenése. lakosság egészségi állapotáról, a megfelelő intézkedések meghozatala érdekében.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia helyi szabályozásáról szóló önk-i rendelet	A felnőttképzési intézményekkel, a munkaügyi központtal együttműködve képzési terv kidolgozása, informatikai tanfolyamok szervezése felmérése, szűrőprogramok szervezése, egészségtudatos életmód kialakítása	polgármester, járási hivatal védőnő, egészségügyi szolgáltatók	2023. 12. 10. (vasárnap)	sikeresen befejezett képzések programok, szűrések, lebonyolítása	pályázatok, humán erőforrás, költségvetés, költségvetés, humán erőforrás	folyamatosan szervezett képzések egészségügyi programok folyamatos szervezése

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	tanévkezdés	Nagycsaládos szülők számára gondot jelent az évkezdés.	Minden gyermek jusson hozzá az alapvető taneszközökhöz	a helyi gyermekvédelmi ellátásokról szóló rendelet, valamint „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia	Jelenlegi támogatási rendszer felülvizsgálata, újfajta ellátási rendszer kidolgozása a helyi nagycsaládosok egyesülete bevonásával, de együttműködve a többi civil szervezettel.	polgármester, gyermekvédelmi felelős, nagycsaládosok egyesülete	2023. 12. 10. (vasárnap)	támogatások megvalósulása	pályázatok, költségvetés	támogatások megvalósulása
2	gyermekek nyári szabadidő hasznos eltöltése	Nyári szünetben sok családnál problémát jelent a gyermek/ek felügyeletének megoldása.	Minél több gyermek esetében a nyári szabadidő hasznos eltöltése.	a helyi gyermekvédelmi ellátásokról szóló rendelet, valamint „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia	A megkezdett nyári programokat tovább kell gondolni, szponzorok felkutatása.	polgármester védőnő, tanítók, családsegítők	2023. 12. 10. (vasárnap)	megvalósult programok	pályázatok, humán erőforrás	a nyári programok hosszútávon történő fenntartása
3	„egészségesnek lenni	Az elhízás és az egészségtelen táplálkozás	A sport szeretetének erősítése, az egészséges	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem	Sportfoglalkozások, sportprogramok	polgármester	2023. 12. 10.	infrastrukturális háttér	pályázati forrás, anyagi, tárgyi	a fenntarthatóság függ az anyagi és

	jó"	komoly egészségügyi problémákhoz vezet	életmódra való odafigyelés népszerűsítése.	került feltüntetésre.	szervezése. A helyi sportlétesítmények népszerűsítése, a programok szélesítése.		(vasárnap)	megteremtése, a programokon megjelentek száma	feltételek	tárgyi feltételektől
4	elszegényedés enyhítése, csökkentése	Egyre inkább megjelennek az elszegényedés jelei.	Életminőségben javulás elérése.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	fokozott odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szakmai szervek felé, ruha és adománygyűjtés, osztás	Gondozási Központ, védőnők, polgármester	2023. 12. 10. (vasárnap)	adományban részesülők számának emelkedése	adatgyűjtő koordináló személy, adományozók	a fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől adományozók körének bővítése
III. A nők esélyegyenlősége										
1	"újra dolgozom"	A GYES, GYED idejét követően a munkába való visszatérés nehezítetttsége.	GYES-ről visszatérő nők képzése átképzése a munkaerőpiacra történő visszatérés esélyeinek növelése érdekében.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Az otthon töltött időszak során folyamatos felkészülés a visszatérésre, képzettség szinten tartása, esetleg javítása, a munka és a család melletti életvitel kialakítása	polgármester, védőnő, képzők	2023. 12. 10. (vasárnap)	megvalósult képzések	pályázat, humán, költségvetés	
2	"védd magad"	Nem rendelkezünk pontos adatokkal a nőket érő erőszakos cselekményekről	Erőszakos cselekmények feltárás, és csökkentése.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Kapcsolatfelvétel a rendőrséggel, prevenciók háló kialakítása a településen dolgozó szakemberek (pedagógusok, óvodapedagógusok, családsegítők) bevonásával	polgármester, rendőrség, Gondozási Központ	2023. 12. 10. (vasárnap)	programok megvalósulása	humán, költségvetés, pályázat	folyamatos kapcsolattartás, programszervezés
3	Képzés, átképzés	A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek több mint a fele nő.	A tartós munkanélküli nők számának csökkentése.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	A nők aktívabb bevonása a közfoglalkoztatásba, esetleg részmunkaidős foglalkoztatások szervezése.	polgármester, képzők, szociális szolgáltatók	2023. 12. 10. (vasárnap)	megvalósult képzések, foglalkoztatás	pályázat, költségvetés	programok folyamatos szervezése

IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	épület felújítása	biztonságos, a szükségleteknek megfelelő épületben történjen a szolgáltatás	biztonságos, a szükségleteknek megfelelő épületben történjen a szolgáltatás	igazgatásról és a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló önk-i rendelete, Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	korszerűsítése, felújítása.	Polgármester, képviselő testület	2023. 12. 10. (vasárnap)	igénybe vevők számának növekedése	támogatás, pályázati forrás	függ az anyagi erőforrásoktól
2	„egyedül vagyok”	Magas az egyedül élő idősek aránya. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatásának további fenntartása.	Az időskori aktivitás megőrzése. Az elmagányosodás, a családtól való elidegenedés megelőzése.	Nemzeti Reform Program	Az aktivitást megőrző programok szervezése az idősek számára. A magányos idősök bevonása a programokba.	polgármester, nyugdíjas szervezetek, nappali intézmény intézményvezetője	2023. 12. 10. (vasárnap)	megvalósuló programok	pályázatok, költségvetés	folyamatosan szervezett programok
3	"NET nagyik"	Alacsony az informatikai jártasság az idős korcsoportban.	Magasabb informatikai jártasság elérése az időseknél, jobb kapcsolattartás a távollévő családtagokkal, elmagányosodás csökkenése.	Informatikai képzések szervezése. Az idősök informatikai ismereteinek javítása.	Informatikai képzések szervezése. Az idősök informatikai ismereteinek javítása.	polgármester, nyugdíjas szervezetek	2023. 12. 10. (vasárnap)	megvalósult tanfolyamok	pályázat, humán erőforrás	több tanfolyam megszervezése
4	„Beszéljessünk!”	Generációk közötti kommunikáció erősítése.	Aktívabb időskor ösztönzése.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	Még több program szervezése az óvoda, általános iskola, Gondozási Központ, sőt a gimnázium tanulóinak bevonásával.	polgármester, nyugdíjas szervezetek, Gondozási Központ	2023. 12. 10. (vasárnap)	megvalósult programok	humán erőforrás, pályázat	programok folyamatos szervezése
5	"Hosszú élet titka"	Halálozási adatok magas száma.	Egészségügyi szűrőprogramok szervezése, minél több ember bevonásával.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Szűrőprogramok szervezése, kifejezetten az idős korosztály igényeinek szem előtt tartásával	védőnő, egészségügyi szolgáltatók, polgármester, Gondozási Központ	2023. 12. 10. (vasárnap)	megvalósult szűrések, hosszútávon az egészségi állapot javulása	pályázat, költségvetés	legalább évente egy program megszervezése
6	Az intézmények előtti parkolók, közterek, padkák,	A városban az akadálymentesítés nem teljes körűen megoldott.	A teljes akadálymentesség elérése.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Akadálymentesítés folytatása, illetve megoldása, info-	polgármester	2023. 12. 10. (vasárnap)	megvalósult akadálymentesség	pályázat, költségvetés, humán erőforrás	az akadálymentes eszközök, berendezések folyamatos

	akadálymentesítése.				kommunikációs téren is.					működtetése, karbantartása
7	Önkéntesekkel az idősekért	Idősek szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek elősegítése	A veszélyhelyzet időszakában és azon túl is az idősek kiszolgáltatottságának csökkentése		Vásárlási szolgáltatás az idősek számára	Polgármester, Gondozási Központ, Önkéntesek	2023. 12. 10. (vasárnap)	ellátottak száma	humán erőforrás	
8	Társulási klub erősítése	Elszigetelődés, magányosság	közösségi élmények, új kapcsolatok	Szoc.tv Idősügyi Stratégia	A társult települések idős közösségeinek közös programjai, Bátaszék Idősek klubjába havi rendszerességgel beszállítás a társulás településeiről	Polgármesterek, Gondozási Központ	2023. 12. 10. (vasárnap)	Programterv, ellátottak száma	költségvetés, normatíva, humán erőforrás, gépjármű	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentes város	A városban több középület, közterület akadálymentességének a hiánya.	Minél szélesebb körű akadálymentesítés a városban.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	A középületek, intézmények, közterületek akadálymentesítése.	polgármester	2023. 12. 10. (vasárnap)	akadálymentesített intézmények, közterületek száma nő	pályázati forrás	a fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől, folyamatos
2	„Együtt sokkal jobb”	Társadalmi integrációs problémák megléte	Fogyatékkal élő emberek társadalmi integrációjának elősegítése.	ez a célkitűzés más koncepcióban nem került megjelenítésre	Fogyatékkal élő emberek társadalmi integrációjának elősegítése.	civil szervezetek, Gondozási Központ	2023. 12. 10. (vasárnap)	integrációs lehetőségek, megvalósult programok, a programokon résztvevők száma	pályázati forrás	a fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől, folyamatos
3	Tanácsadási Pont	Információhiány, ügyintézésben való segítségnyújtás szükségessége, tájékoztatás.	Jól informáltság, megfelelő tájékozottság a rehabilitációs szabályokról, lehetőségekről.	ez a célkitűzés más koncepcióban nem került megjelenítésre	Tanácsadási Pont létrehozása a Gondozási Központban.	polgármester, Gondozási Központ, civil szervezetek	2023. 12. 10. (vasárnap)	a tanácsadáson résztvevők száma	helyiség biztosítása, pénzügyi, humán	kapcsolatok alakítása

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket, cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

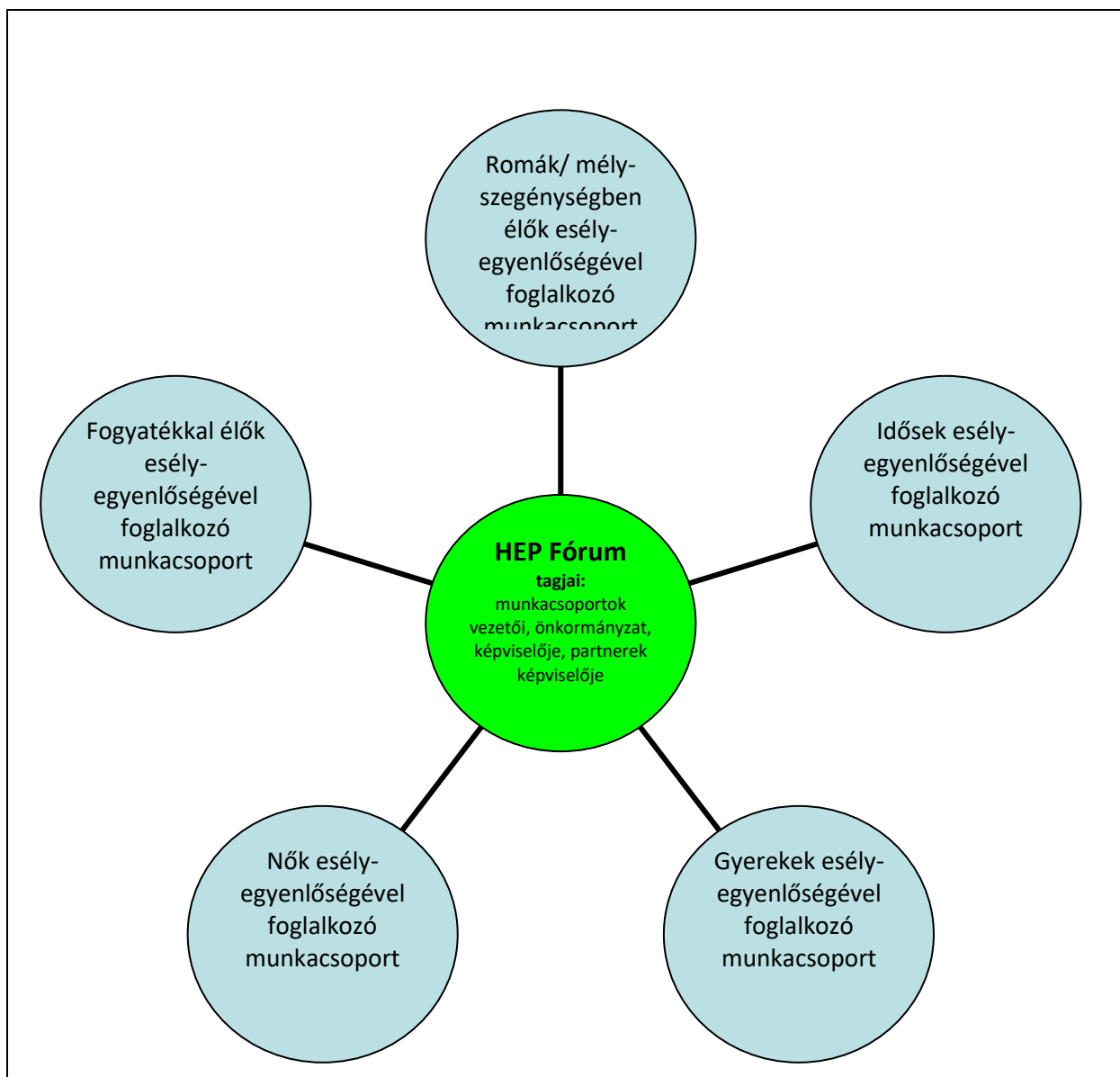
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása.

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről az erre kijelölt köztisztviselő felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Bátaszék Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Bátaszék Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 368/2018.(XII.12.) önkormányzati határozatával elfogadta.

Bátaszék, 2018. december 17.

Dr. Bozsolik Róbert
polgármester

A Bátaszék Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.